

II. etapa prípravných projektových prác pre komplexnú obnovu NKP ÚZPF č.1145/1
pôvodne románskeho kostola P. Márie z roku 1245 v obci Trstín
realizovaná v rámci projektu:

“Zachovanie a podpora vnútorného potenciálu Trnavského regiónu”

**Doplňujúci reštaurátorský výskum kamenných článkov a štukovej výzdoby
NKP ÚZPF č.1145/1
pôvodne románskeho kostola P. Márie z roku 1245 v obci Trstín**

**Dokumentácia výsledkov reštaurátorských výskumov
a návrhov na reštaurovanie**

Realizátor: Mgr. art. Tomáš Kucman
2020

Realizované s finančnou podporou Úradu vlády Slovenskej republiky - program
Podpora regionálneho rozvoja

Doplňujúci reštaurátorský výskum kamenných článkov a štukovej výzdoby
NKP ÚZPF č.1145/1
pôvodne románskeho kostola P. Márie z roku 1245 v obci Trstín

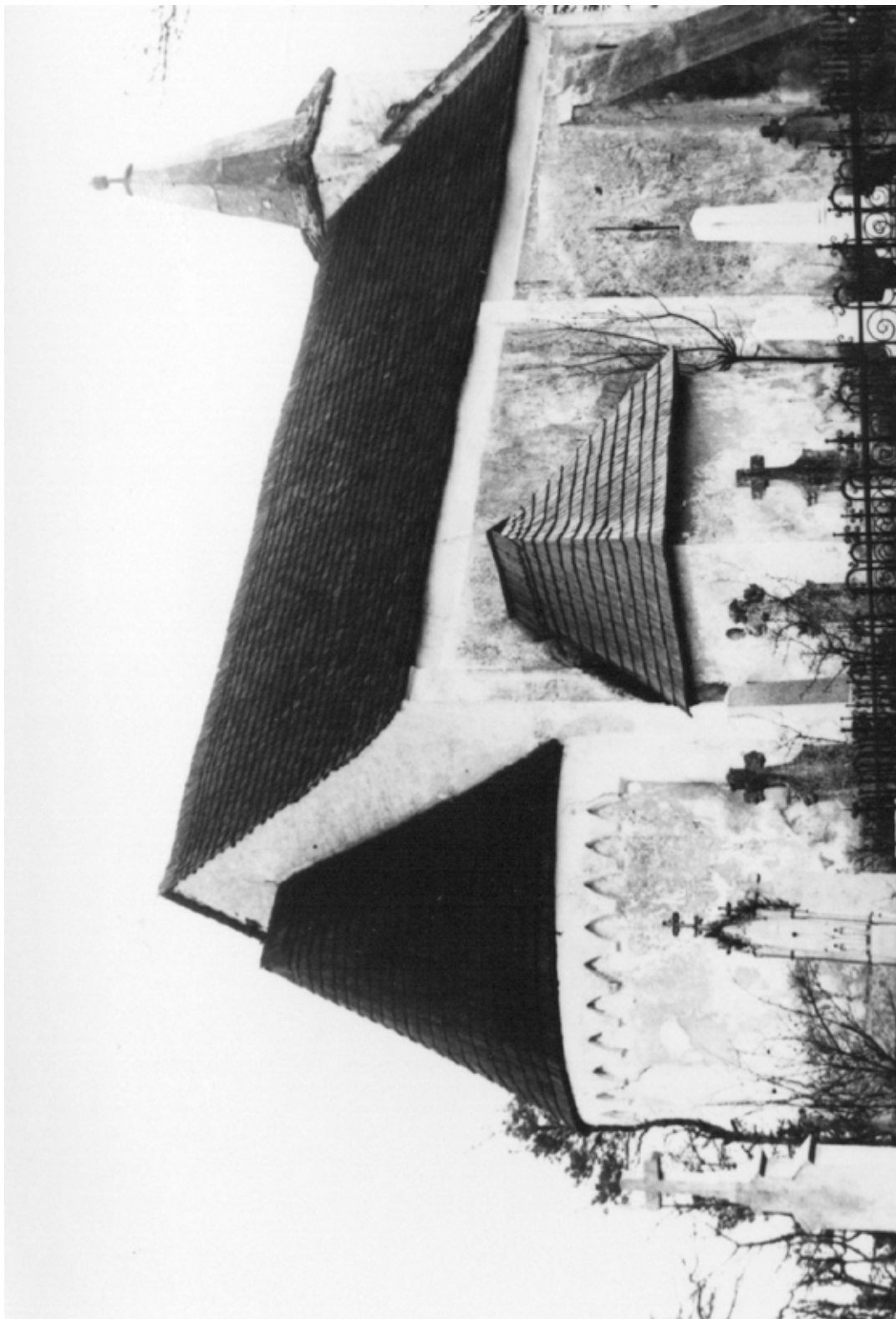
Podklady získané v tejto časti prípravných projektových prác budú po doplnení o poznatky a závery statického posúdenia a Komplexného reštaurátorského výskumu interiérových a exteriérových povrchov NKP ÚZPF č.1145/1 súčasťou I. stupňa reštaurátorskej dokumentácie spracovanej v zmysle §9 Vyhlášky MK SR č.253/2010 Z.z.

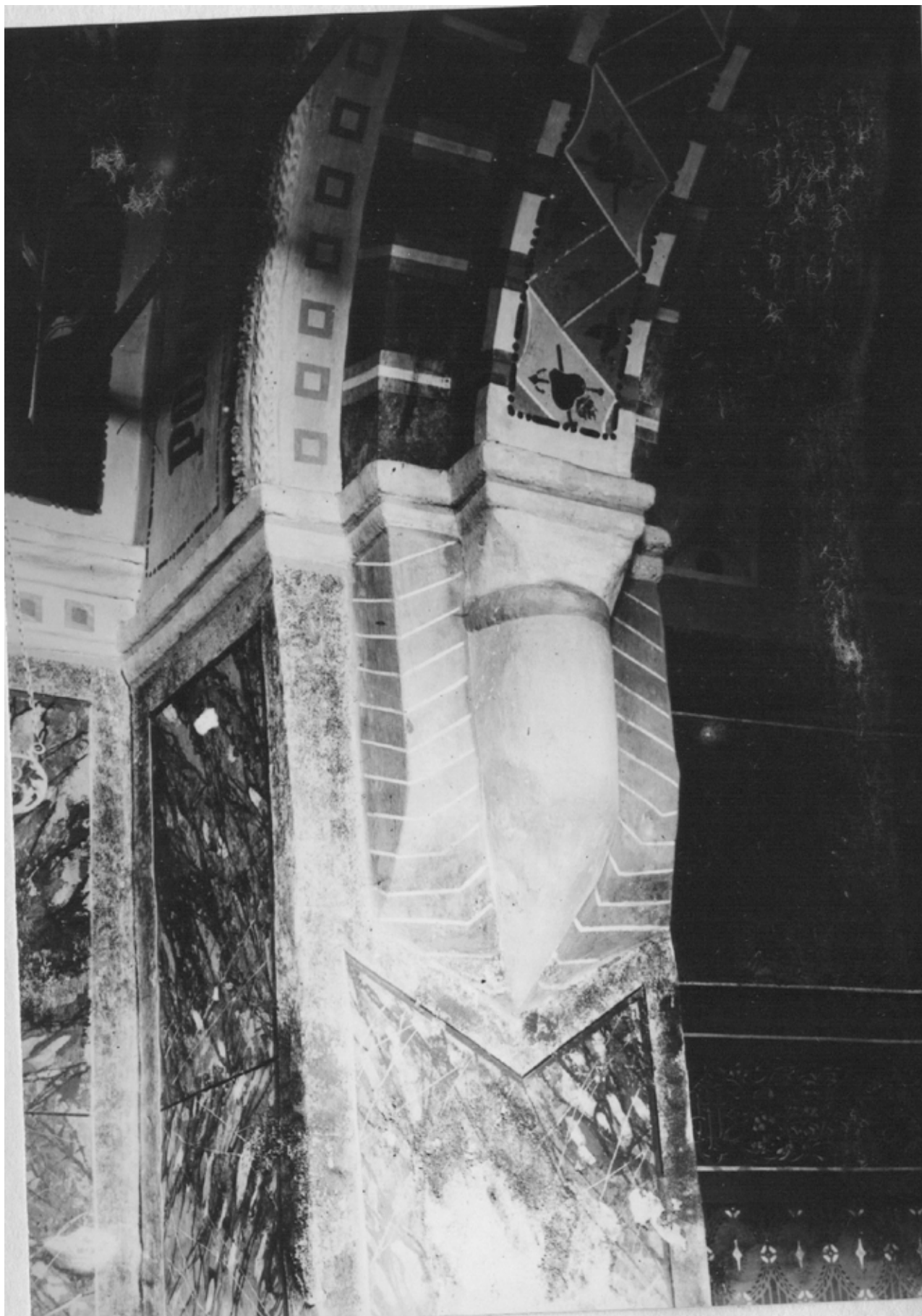
Obsah:

Teoretická časť výskumu - archívna a opisná časť	3
Technická realizácia reštaurátorského výskumu kam. prvkov - vizuálna a sondáž	60
Spracovanie výsledkov reštaurátorského výskumu kamenných prvkov	92
Návrh na reštaurovanie kamenných prvkov	93
Technická realizácia reštaurátorského štukovej výzdoby - vizuálna a sondáž	95
Spracovanie výsledkov reštaurátorského výskumu štukovej výzdoby	110
Návrh na reštaurovanie štukovej výzdoby	110
Rozhodnutie KPU v Trnave	111

Teoretická príprava výskumu - archívna a opisná časť

V rámci archívneho výskumu bolo zachytené väčšie množstvo doteraz nepublikovaných dokumentov, osvetľujúcich časť histórie tejto významnej kultúrnej pamiatky. Okrem historických fotografií a zameraní je obzvlášť prínosný záznam o výskume a reštaurátorskom zásahu Alberta Leixnera v r. 1967 a zameranie a rukopisy z výskumov Václava Mencla.

Zbierka negatívov, Archív PÚ SR

Nádas (Pozsony nádas) o. Tmava

1245

Nádas (truh')

(Mochalany?)

Indy de Chal. 82 ste arte "cestka"
a fte m. molemici
Breslau jstě v 1361
že d' mlově

Chal. 384:

1269

~~Kalast~~

1406

~~Nádas~~

Chal. 67

jiněho i. mard. přelab? mlověho
o Truhnom;

Truh' - mlově

mlověho jiněho Chal 75 (m. truhné)

podle schem. Tmava 1927 form. ex. 1240

1406 m. jstě ~~cestka~~ Michal filius
Solomonis de Nádas, comes
liculorum Chal 82

fm. 24-25 / v. l. v. Pab. IV p. 1256, krom potvorní mlově

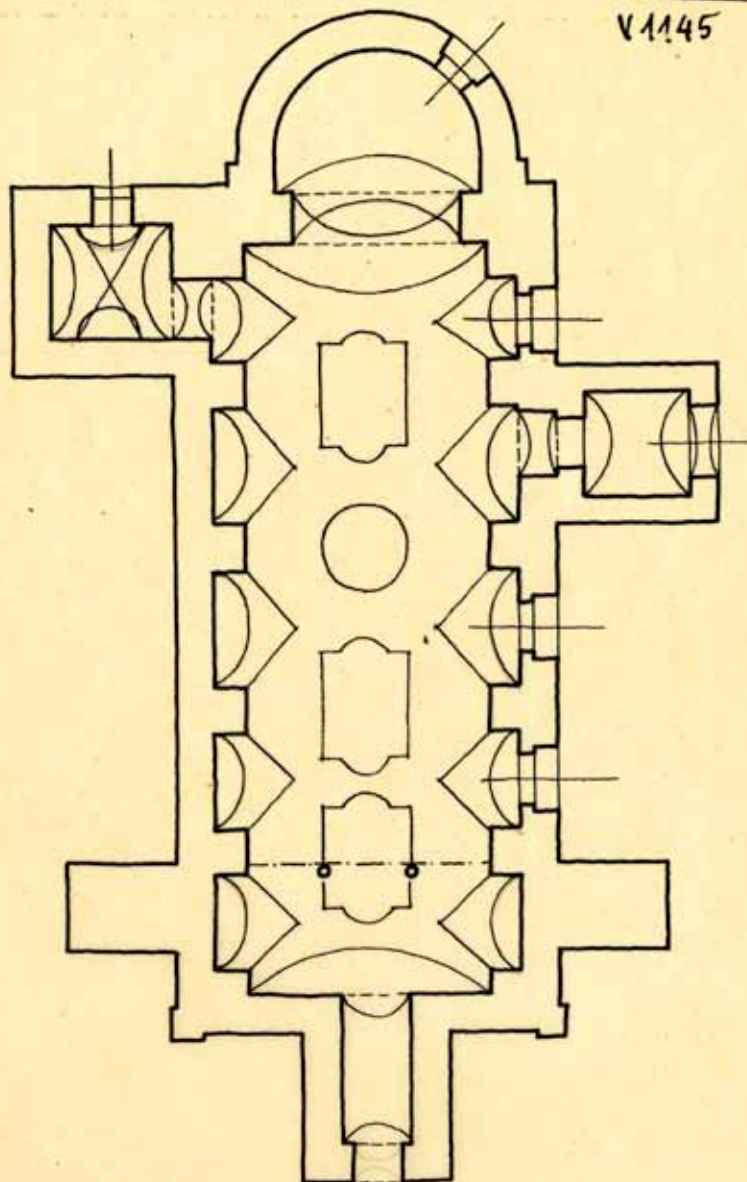
z 1247 o venovni Pab. mlově mlově (Kaliska)

o mlově Mochalon, m. fm. mlově co Nádas (Mochalany)

fm. 24: 1275, Peleny, m. l. v. de Mochalon mlově mlově
Vtemerovym mlově mlově "de Pab. mlově mlově
jde mlově o mlově mlově mlově

Slovenský ústav pamiatkovej
starostlivosti a ochrany prírody
Bratislava - Hrad

V1145

TRSTÍN
OKR. TRNAVA

0 5M
M = 1:100

KOSTOLÍK
NA CINTORINE.

Prezídium Ministerstva školstva a národnej osvety v Bratislave.

	Odbor: <i>prez.</i>	Spolu vybavené spisy čís.:
C. 17.370 19 43	Oddel.: <i>OSV.</i>	

Vec:

Nádaš, románsky kostolík, oprava, prehláska.

Dátum 10. VI. 1943, č.	Značka súrnosti, dôvernosti spisu:
Došlo 15. VI.	
Od r.k.farského úradu v Nádaši.	<i>Annot. 1. Dnes exp</i>

Predchodiace spisy:	Neskoršie spisy:
---------------------	------------------

Lehota repr. zapísal	Do spisu nech nahliadne:
"	<i>1. exp</i>
"	Hospodárskej správe mesta, aby vyplá- tila Dr. F. Wagnerovi záväzok na ces- tu v sume Kč 120.-
Upomínalo sa: upomínal	V Bratislave, dňa 16. júna 1943.
"	Na stráž!
"	Prádnošta prezidia:
"	<i>16. VI. 1943</i>

Výpravňa:	<i>16. JUN 1943</i>
Došlo:	
Napísal(a):	
Srovnali(y):	
Vypravené:	<i>16. VI. 1943</i>
Prílohy (váha):	

Spisovňa:	<i>6. SEP. 1943</i>
Došlo:	
Popis spisu: ref. hářkov, 1 exp, 1 pril	
Značka:	

Výpravňa, k exp. pripoj	
pril. v páske.	

Nech sa skatuje:

Heslo:

Cestovný vysielací rozkaz.

Vysielala sa Dr. Vladimír Wagner, odb. radca, do Nádada, aby
na mieste prezrel a porokoval o oprave románskeho kosto-
líka na cintoríne.

V Bratislave, dňa júna 1943.

Prednosta prezídia:

Exp.

Rim.-kat. farskému úradu

v Nádadi.

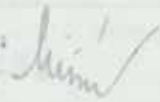
Zástupca Nádada príde dňa 19. júna t. r. do Nádada, aby
prezrel starodávny kostolík, ktorý chce opraviť.

Žiada sa, aby ste cestovné trovy v sume Ks 200.-
zaslali na Hospodársku správu Nádada, v Bratislave, Šoltéssovej ul. 4.

V Bratislave, dňa 16. júna 1943.

Na stráži!

Za ministra:

16.6.43
gh

Rím. kat.
farský úrad
Nádaš

Vysokovávžený Pán

Dr. Wagner, min. radca,
prednosta pamiatkového oddelenia
na min. školstva
Bratislava

Por. číslo

Nadaš, dňa 10. júna 1943

Vysokovávžený Pán Radca!

Dovoľujem si Vás úctivo požiadať, aby ste sa ráčili prísť
pozrieť do Nádaša hneď po svätodušných sviatkoch. Táto
církeň máliara kostola, ktorý by potom mohol mať 700-ročnú svi-
tynň vymalovať podľa Vášho návrhu. Prosím by sme, aby ste
ráčili laskavo odhliadať, keď ráčite prísť, aby sme boli na
to pripravení.

Na laskavosť Vám vopred úprimne ďakujem a ostávam v úcte
oddaný

Na ústadi

Antony Hrušák
administrátor

Prozičným ministerstvom školstva a národnej osvety

v 9.5. júna 1943

Došlo dňa

Čís.

19830 príloh 6

Prezídium Ministerstva školstva a národnej osvety v Bratislave.

C. 17.387 19 44	Odbor: V/1.	Spolu vybavené spisy čís.:
	Oddel.:	

Vec:

Nádaš, románsky kostolík v "Hájčku", oprava, biadost, o podperu.

Dátum 5.VII 1944 . č. 361/1944 Došlo 21.VII Od r.k.far.úradu v Nádaši.	Značka súrnosti, dôvernosti spisu:
--	------------------------------------

Predchodiace spisy:	Neskoršie spisy:
---------------------	------------------

Lehota repr. zapisal Upomínalo sa: upomínal.	Do spisu nech nahliadne: Kr.e. Pánu rozpočtovému referentovi na za- znamenanie. V Bratislave, dňa 27. augusta 1944. Na stráž! Prednosta:
---	--

Výpravňa: Došlo: Napísal(a): Srovnali(y): Vypravené: Prílohy (váha):	28. NOV 1944 1. DEC. 1944
---	------------------------------

Spisovňa: Došlo: Popis spisu: ref. hářkov, 1. exh., 1. príloha. Značka:	6. XII. 1944 P.
--	--------------------

17387

Nech sa skartuje:

Výpravňa, k
príl. v páske

exp. pripoj

Heslo:

1944

Kráľov. knižničiarň v Bratislave 365-42

Exp.

Rím.-kat.farskému úradu

v Nádaši.

Měsno oznamuje na vašu žiadosť, že so zreteľom na
príslušnú úspornosť v štátnom hospodárení nemohlo uvažovať o poskytnutí
podpory na opravu románskeho kostolíka v "Hájičku".

V Bratislave, dňa 28. novembra 1944.

Na stráž!

Za ministra

27.11.

[Signature]

[Signature]

Čj.:361/1944

Vec: Výkaz majetku kostola
"Hájiček" v Nádaši.

Slávnemu

Ministerstvu školstva a národnej osvety
-Pamiatkové oddelenie-

v Bratislave

Podpísaný týmto hodnoverne svedčím, že r.kat.kostol "Hájiček" v Nádaši nemá iného majetku, ako sossbieraných 8,000,-Ks.

R.kat.Cirkev v Nádaši nemá ani movitého ani nemovitého majetku, z výťažku ktorého by sa mohla uhradiť potrebná suma na saokrytie nákladu na reštaurovanie "Hájička".

V Nádaši dňa 5. júla 1944

Handwritten signature
administrátor

Prezidium Ministerstva školstva a národnej osvety
v Bratislave
kultúro-osvetové oddelenie

Došlo dňa 12. IV. 1944

Číslo 17387 príloh 4v.

Vec: R.kat.farský úrad Nedaš
žiadost o subvenciu na
opravu starého románskeho
kostolíka "Hájiček".

Nedaš dňa 5.júla 1944

Príloha 5

Slávnemu

Ministerstvu školstva a národnej osvety
-Pamiatkové oddelenie-

29. AUG. 1944

v Bratislave.

V úcte podpísaný správca fary v Nedaši si zdvorilo dovoľujem
podať úctu prosbu o láskavé poskytnutie subvencie na opravu
700-ročného románskeho kostolíka zvaného "Hájiček" v Nedaši.
Svoju prosbu podpíeram týmto:

R.1945 bude sedemstoročné jubileum tohoto starobylého roman-
ského kostolíka, tak významného v nábožensko-kultúrnom živote ce-
lého školia. To jubileum chceme osláviť cirkevno-národnými slá-
vnosťami.

Kostolík však nachádza sa v takom stave, že potrebuje bezpod-
mienečne dôkladnú opravu zvonka, nakoľko je ohrúbaný a má vážnej-
šie pukliny. Náležitú opravu potrebuje aj vnútro kostola, menovite
treba kostolík odmokriť, znova postaviť sakristiu a spoli znova
postaviť "žobrakynu". Okrem toho nutno znova pokryť sakristiu.

Kostolík nemá žiadneho patróna, náklad s jeho udržovaním pri-
padá na veriacich, ktorí nan obetujú dobrovoľnými sbierkami. Ale
pri najlepšej vôli nebudu vstave sami uhradiť celý náklad reno-
vácie, ktorý bude činiť asi 60.000.-Ks, nakoľko teraz práve dokonč
dievajú ohradu jedného z troch cintorínov nákladom 45.000.-Ks,
zakúpili novú križ. cestu za 14.000.-Ks, dali si opraviť maľovku
kostola v dedine za 12.000.-Ks a postavili novú sakristiu za
31.000.-Ks. Ešte majú na programe ohradiť zbývajúce dva cintoríny
a postaviť márnicu. Kostol nemá žiadneho majetku movitého, ani ne-
movitého.

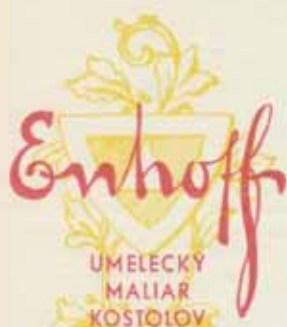
Na krytie nákladu renovácie doteraz máme sosbierané 8.000.-
Ks. Od Ministerstva školstva by sme prosili poskytnutie subven-
cie asi 30.000.-Ks a zbývajucu časť by sme uhradili sbierkou na
školi a medzi svojimi farníkmi. - Opravné práce by sme chceli
previesť ešte tohoto leta, aby sme s robotou boli hotoví do jase-
ne. Budeme sa pridržiavať pokynov Pamiatkového oddelenia MŠaNO.

Prosím o blahosklonné vyslyšanie úctivej prosby za ochotu a
veľkodušnosť, Vám vopred veľmi pekne dakujeme a ostávam s národným
pozdravom v úcte oddaný

Na stráž!

Ananij Linnis
administrátor

PIEŠŤANY

BRATOU NEBAŤOU VYDANENANT

Piešťany 21 júla 1943.

ROZPOČET

Pre Veládostojný Rim. kat. farský úrad Nádaši.

Na prácu reštaurovanie stien v nátrajšku pútnického kostola v Hájičku v Nádaši.

1/.

Celá plocha stien opaterne otlčená, zoškrábaná až po povodnu omietku medzi tým vyskúšanie celej plochy, jestliže sa pod líčovkami nenachádzajú staré fresky čo sa každom páde hlási pamiatkovému úradu, a tie dla pokynov pamiatkového úradu sa vyreštaurojú, potom sa celá plocha s drotenými kefami prečistí a izoluje avšak dla najlepšieho spôsobu, proti vlhkosti. Izoláciu si prevéde obec vo ~~vlastnej~~ vlastnej rezii pod mojím dozorom. Ostatné všetky poruchy omietky, sa zo starým vápnom miešaným kvarcovým pieskom si firma odborne vypraví sama taktiež aj všetky rimse stĺpov a abside.

2/.

Po uschnutí novej omietky sa celá plocha zo starým vápnom s miešaním lanového oleja prídavkom karbolovej kyseliny preliči a zároveň konzervuje.

3/.

Maľba sa bude prevádzať v technike vápennej ináč len tonovaná troch štároch odstienov v teplo žltom tme rimse, krem alonovej kosti stĺpy tmavšie, steny ešte tmavšie, malá absida a strop s prehádzajúcim tonom a kontrastom zostavené avšak obraze ponehaté a len vyreštaurované ináč celá maľba prevedená dla pokynov pamiatkového úradu v Bratislave.

Celá práca paušálne.

Ks. 19.200.

V tom páde, že strop sa ponechá a len na strope sa nachádzajúce križe sa odstraňujú ináč celý strop sa presne a povodne opraví celá práca paušálne.

Ks. 17,360.

Hore uvedenom obnosi je započítany aj maľby jedného štátneho oznamu, naproti bočného vchodu stred steny, odznak ukončený s jednej strany lipová ratoľest zdruhej strany vavrín prevázaný pápežskou stuhou.

S prejavom kresťanskej úcty.

STEFAN ENHOFF
UMELECKÝ MALIAR KOSTOĽOV
PIEŠŤANY

R O Z P O Č E T.

Na reštaurovanie a čiastočné abtenovanie starej maľby v kostolíku ~~na sídlisku~~ v Hájičku
Pre Veládostojný rím. kat. farský úrad v Nádaši.

I. A l t e r n a t í v a.

- 1/ Dôkladné oškriabanie celého kostola až po sa mu omietku. Popraskaný strop a steny sa odborné opraví /vykajlujú/ potom celá plocha sa preliči s prídavkom lemného oleja dvakrát. Po tomto procese celá plocha vnútrajšku kostola konzervuje /chemicky/.
- 2/ Abtenovanie celého kostola dľa pokynov p. Dr. Wágnera v 3-4 farbách v technike vápennej. Tam nachádzajúce sa obrázky /olejomaľby/ sa odborné očistia, opraví a s mastixovým olejom sa pretiahnu. Steny v lodi, rymse budú v jasnom tóne slovenskej kosti, alebo lomené biele so zlatom kombinované stĺpy /pilieri/ budú tmavšie a steny hráškovovo zelené abtenované. Na stene proti vchodu kostola budú vymaľované erb Slovenského štátu z vavrínovým, alebo lipovým vencom, ktorého náčrt predložíme pred maľovaním Ministerstvu školstva nár. osvetu p. Dr. Wágnerovi.

Paušálna cena znovu abtenovania celého kostola dľa I. Alternatívy a reštaurovanie stropových obrazov
3 kusy dľa pokynov p. Dr. Wágnera dovedna.....Ks 24.460.-

II. A l t e r n a t í v a.

- 1/ Strop celého kostola sa dôkladne opraví, kúže, ktoré sa tam nachádzajú sa úplne odstrániť a znova abtenujú dľa pokynov p. Dr. Wágnera, tak tiež obrázky olejové sa len dôkladne očistia, opraví a mastixom pretiahnu.
- 2/ Steny budú prevedené tak isto ako v I. Alternatíve a tiež na stene so slovenským erbom.

Paušálna cena reštaurovania stropu a znovu maľovanie stien so slovenským erbom dľa II. Alternatívy dovedna.....Ks 19.180.-

V cene je započítaná už daň z obratu, poisťne a úrazové. Vymaľovanie sákrišťa a vchod kostolíka.

P O Z N Á M K A .

Obec dá tam pracujúcim kostolným maliarom dostatočný byt, stravu pre 2-3 osoby na dva a pól mesiaca. Tak-tiež ku maľbe potrebné lešenie. Izoláciu kostolíka dá farský úrad urobiť na svoje ú-traty, my berieme len dozor na seba bezplatne, aby izolácia bola čím dokonalejšie prevedená.

Platobné podmienky:

Pri obdržaní práce farský úrad vyplatí firme 10% z uvedeného obnosu. Ďalšie splátky dľa dohodnutia.

Za prevedenie novej maľby v kostolíku dá firma 5 ročnú garanciu. V prípade, že by sa za tento čas vy-skytly poruchy na maľbe z našej viny, firma ich opraví bezplatne, /na svoje útraty/.

Ventilácie dľa potreby dodáme tiež, ale tieto zv-lášť budeme účtovať.

Znamenáme sa so slovenským pozdravom

Na stráž!

Jaroslav Polivka

umelecké maľovanie kostolov
a reštauratéri.

Piešťany, dňa 26. júla 1943.

Prezídium Ministerstva školstva a národnej osvety v Bratislave.

C. 17546 1943	Odbor: <i>Prv</i>	Spolu vybavené spisy čís.
	Oddel.: <i>Prv</i>	

Vec:

Nádra, kostolík v „hájičku“ oprava.

Dátum 19 . č.	Značka súrnosti, dôvernosti spisu:
Došlo	
Od ú.p. Dr. Wagner.	

Predchodiacе spisy:	Neskoršie spisy:
---------------------	------------------

Lehota repr. zapísal	Do spisu nech nahliadne:
Upomínalo sa: upomínal	

Výpravňa: 1. JUN. 1943

Došlo:

Napísal(a): *Prv*

Srovnalí(y): *Prv*

Vypravené: 1. VII. 1943

Prílohy (váha):

Spisovňa:

Došlo:

Popis spisu: ref. hárkov. exp. príl.

Značka:

Výpravňa, k exp. príloj
príl. v páske

Heslo:

Nech sa skartuje:

17546

1943

Ministerstvo školstva a národnej osvety v Bratislave, 20-45

Stav veci: Kostolík v "Hájičku" je románsky, asi z r. 1245, ako to vidieť napísané na vitážnom oblúku. Loď kostolíka v XVII. st. zbarokizovali, steny rozčlenili pilastrovými a lunetovými klenbami ozdobili vajcovitým prámom z štuky. Kostol je veľmi zanedbaný, hoci posledne opravovali ho r. 1924. Potrebuje dokonalejšiu a vnútornú opravu. Je vlhký, omietka múrov porušená, strecha čiastočne skazená.

Exp.

Rím.-kat. farskému úradu

v Hádaši

Môjano potvrdzuje, že stav románskeho kostolíka v "Hájičku" v Hádaši je porušený a vyžaduje skorú opravu. Porucha je ~~z~~ z vonkajšej ~~aj~~ a vnútornej strany. Môjano je ochotný uvažovať o možnosti poskytnutia čiastočnej podpory na opravu tohto kostolíka v roku 1944, keď dodržíte tieto podmienky pri opravách:

1/ Omietku kostola z vonku neodstraňujte až po murivo. Nech sa vysprávi len skutočne porušená časť prirodzenou omietkou vápennou. Stena nech sa potom líči tónom jasnej farby.

2/ Zvláštnu pozornosť treba venovať svätyni. Môjano žiada, aby sa cikcakovitá ozdoba rímsy neoplikala. Ak by bola porušená, nech sa osilní vápennou vodou.

3/ Oznamte, či chcete ^{dať} novú krytinu a akú.

4/ V lodi kostola treba opatrne otľočiť porušenú omietku, odstrániť vlhko izolačnými prostriedkami / na 1 a 1/2 m. / pred maľovaním / tónovaním / kostola nech sa urobí sondy vo svätyni, či sa nevykrytnú staré fresky.

Ráďte ^{dať} pod toto vyhotoviť rozpočty opravných prác a tie predložte na vyjadrenie.

V Bratislave, dňa 30. júna 1943.

Na stráži
Za ministra:

liim

28.6.43.
3.0.7. *byh*

Prezídium Ministerstva školstva a národnej osvety v Bratislave.

C. 16.993 19 44	Odbor: <i>pr.</i>	Spolu vybavené spisy čís.
	Oddel.: <i>OTV.</i>	

Vec:

Nádaň, starý kostolík v Hájičku, oprava.

Dátum Došlo 19 . č.	Značka súrnosti, dôvernosti spisu:
Od ú.p. Dr. Wagner.	

Predchodiace spisy	Neskoršie spisy:
--------------------	------------------

Lehota repr. zapísal	Do spisu nech nahliadne:
Upomínalo sa: upomínal	

Výpravňa: 18. 6. 1944

Došlo: *12. 6. 1944*

Napísal(a): *12. 6. 1944*

Srovnali(y):

Vypravené: 13. VI. 1944

Prílohy (váha):

Spisovňa:

Došlo:

Popis spisu: ref. harkov, 1 exha pril.

Značka:

Výpravňa, k exp. pripoj
pril. v páske

Heslo

Nech sa skartuje:

16993

1944

Stav vecí: P. farár ústne žiadal vyjadrenie o pamiatkovom charaktere kostola.

Exp.

Rím.-kat.farskému úradu

v Nádaši, okr. Trnava.

Měano oznamuje na Vaše ústny dopyt, že kostolík v Hájičku pri Nádaši je románska stavba z r. 1245 a ~~preto~~ ako vzácna pamiatka chránený Měanom.

Měano pritom upozorňuje, že stav kostolíka je dezolátny a treba sa postarať o jeho čím skoršiu opravu.

V Bratislave, dňa 10. júna 1944.

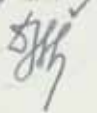
Na stráž!

Za ministra:

9.6. W

10. JUN. 1944

NR IV 11

30001

Ministerstvo školstva a národnej osvety v Bratislave.

C. 17.255 194 4	Odbor: V/1. Oddel.:	Spolu vybavené spisy čís.:
-----------------	---------------------------	----------------------------

Vec:

Nádaš, románsky kostolík v "Hájičku", oprava.

Dátum 11.VII 194 4, č.	Značka súmosti, dôvernosti spisu:
Došlo 14.VII	
Od r.k.far.úradu v Nádaši.	

Predchodiace spisy:	Neskoršie spisy:
---------------------	------------------

Lehota repr.: _____ zapísal _____	Do spisu nech nahliadne:
Upomínalo sa: _____ upomínal _____	

Výpravňa: 29. AUG. 1944
31. AUG. 1944

Došlo: _____
Napísal(a): _____
Srovnali(y): _____
Výpravené: _____
Prílohy (váha): _____

Spisovňa: 31. AUG. 1944

Došlo: _____
Popis spisu: _____ ref. hářkov, _____ príř.
Značka: _____

17255

Nech sa skartuje:

Výpravňa, k exp. pripoj
príř. v páske.

Heslo:

1944

Státna kniřtářna v Bratislavě, 89-41.

31. VIII. 1944

Exp.

Rím.-kat.farskému úradu

v Nádási

Mšano oznamuje, že vzhľadom na prísnu úspornosť v hospodárení štátu nebude možné tohto roku uvažovať o možnosti poskytnúť padperu na opravu románskeho kostolíka v "Hájičku" v Nádási.

Ak by ste kostolík chceli opraviť ešte tohto roku Mšano vracia zaslané ponuky murárskych firiem s tým, že ponuka Michala Schreiberera z Nádása uvádza dnes veľmi obľúbenú izolačnú látku akvazit, ktorý je podľa mienky odborníkov výhodnejší ako asfalt. Izoláciu s asfaltom Mšano podľa skúseností neodporúča.

Mšano pripomína, že výnosom zo dňa 30. júna 1943, čísl. 17.546/43-praz. osv. dala podmienky, ktoré z hľadiska ochrany starej pamiatky treba pri oprave dodržať. Podľa tých možno posúdiť aj predložené ponuky.

Oznáňte, či kostol tohto roku opravíte a či potrebujete aj ponuky na vnútornú výmalbu kostolíka.

V Bratislave, dňa 28. augusta 1944.

Na stráž!

Za ministra:

29.8. W

4401

11522

Vec: R.k.farský úrad Nádaš
oprava romanského kostolíka
"Hájiček".

Nádaš dňa 11. júla 1944

Príloha: 1

Slávnemu

Ministerstvu školstva a národnej osvety
-Pamiatkové oddelenie-

v Bratislave.

Dovoľujem si Vám úctivo postúpiť ďalšiu došlú ponuku na prevedenie murárskych prác okolo romanského kostolíka "Hájička" v Nádaši. Ráďte láskavo uvážiť a síce ktorému by Ste zadať opravné práce podľa najlepšieho uváženia ráčili odporučiť. Ráďte brať aj túto ponuku tak, ako by bola včas podaná.

S opravnými prácami by sme ohceli čím skôr započat', preto by sme veľmi pekne prosili o čím skoršie rozhodnutia vo veci priznania subvencie a rozhodnutia vo veci zadania opravných prác odborníkom.

Toto prosím ráďte láskavo pripojiť ku žiadosti o subvenciu na opravu starobylého kostolíka "Hájička".

Keď Vás veľmi pekne prosím o láskavé vyslyšanie, za ochotu a láskavosť Vám úprimne ďakujem a ostávam s národným pozdravom

Na stráž!

Antoni Hrušák
administrátor

Prezidium Ministerstva školstva a národnej osvety
v Bratislave
kultúro-biologické oddelenie

14. júl 1944

Došlo dňa

Číslo

17 255

príloh

1

Rozpočet pre farbu i maľ v Nadáši

Na opravu i k kostolíku v hájičku na naviárstvom
ktora, porostava i nasledovných prác
150 cm visoko vnútri v kostolíku odrat aspoňku
čisto ošetrovať hugi viš krieľat ruova obhadrat
o friskú maľtu ktora bude miešaná i akvaritami
akvarit bude rozriedený zvodou na m³ maľti
cimentovej 15 kila akvaritu V tak tiež v zákrutých
falere ktore sú vnútri v kostolíku tira masia odrat
a po vmi grime čisto zapurovať, pripraviť podmaľtku
Ten kájsa oprava celi kostolíka čisto staru ličofku
ocelovinu kypami uisťiť čo je rde opraviť
celi kostolík pre párochovať i ras zaličiť
vapnom i ras farbou blede i lte
celu túto prácu čisto a svedomito so všetkým
materiálom Vapna Piesok cement akvarit
farbu šielki lišeni skratka všetek materiál
ktori bude kľto práci potrební dodam, prácu
prevede začnu
slovom ^{dvadsať deväť} tisíc štyri sta sedemdesiatkorum kor.

29475 kor

Nadáš dne 10 VII. 1944

Michal Schreiber,
murársky majster
Michal Schreiber (73)
NADAS. :.

Dôst.

R.kat.farskému úradu

v Nádaši

Podpísaný murársky majeter v Nádaši zdvorilo podávam na prevedenie opravných murárskych prác okolo starobylého kostolíčka "Hájíčka" tento rozpočet:

- a/ Oprava v o n k a j š í c h stien kostola:
/zvážša sa oderie omietka až po tehlu, dľa potreby a pokynov pamiatkového úradu, obháďža sa nadstavovanou maltou, zalíči a dľa prania dp.farára farbou zalíči.
Je toho asi 430 m² ... 1 m² po 38.-Ks = 16.340.-Ks

V obnove tomto je zahrátané aj lešenie, ako aj nemocenské a obrátová dan, ako aj všítok k tomu potrebný materiál.

- b/ Oprava v n ú t r a j š k u kostola:
/dôkladné zoškriabanie omietky z mokrych stien kostola až 150 - 300 cm vysoko ... spolu asi 235 m²
1 m² za 42.-Ks = 9.870.-Ks

V tomto obnose je započítané aj nemocenské, mzda robotníkov obrátová dan a materiál.

- c/ zavedenie torch ventilačných otvorov 700.-Ks

- d/ Dôkladná oprava, zpoľa novopostavenie a pokrytie sakristie i s potrebným materiálom 2.780.-Ks

- e/ Dôkladné opravenie a podstavenie rúcajúcej sa žobrákyne kostolíčka /čiastočné postavenie klenby 3.200.-Ks

Spolu celú túto opravu prevediem odborné za 32.840.-Ks

slovom tridsaťdvetisícosemstoštyridsať Ks.

Podotýkam, že pri prevádzaní opravných prác sa budem pridržiatať pokynov dp.farára a Pamiatkového oddelenia pri Ministerstve školstva a nár.osvety.
Na stráž!

V Nádaši dňa 9.júna 1944

Ponuka

na prevedenie murárskych prác pri reštaurovaní starobylého románskeho kostolíka "Hájiček" v Nádaši.

Pre R.kat.farský úrad v Nádaši.

1/ Oprava vonkajších stien a veže:

419 m² / 1 m² = 35.-Ks/ spolu 14.615.-Ks

2/ Oprava vnútra kostolíka / odrať vysoko, ako to bude potreba vyžadovať, približne do výšky 150 cm. Nakoľko ale je miestami potrebné aj vyššie odrať steny až po tehlu a dôkladne očistiť tehlu, približne počítané bude to činiť asi 180 m² ... jeden meter štvorcový od práce rátať 22.-Ks/ to činiť 3.960.-Ks

potrebný materiál ku tomu bude:

8 m ³ / 1 m ³	s dovozom za 100.-Ks/	= 800.-Ks
10 m ³ / 1 m ³	s dovozom 100.-Ks/vápno	= 1000.-Ks
10 q cementu		= 600.-Ks
1 q gipsu		= 200.-Ks
1 sud asfalt		= 1000.-Ks

		3600.-Ks

Ad 1/ Pri oprave vonkajších stien kostola je započítané: lešenie, piesok, vápno a farby, gips a cement.

Ad 2/ V prípade izolácie asfaltovaním bude potrebné asi 1 m³ dreva 150.-Ks
Pri asfaltovaní za m² za prácu 10.-Ks 1800.-Ks

Je potrebné opraviť predsieň/nakoľko sa rúca/ 10 500.-Ks
aj sakristiu, to prevediem za

Spolu všetky potrebné murárske práce prevediem 12450.-Ks
za obnos 34.625.-

V tomto obnose je započítané aj nemocenské pre robotníkov ako aj obrátový dan.

K týmto cenám sa viažem len v tom prípade ak mi bude zadaná práca v lete r. 1944. Opravu prevediem dňa prania maliara a dňa pokynov r.kat.farského úradu.

Na stráž!

V Nádaši dňa 10. júna 1944

FRANTIŠEK ĐURIS
murársky majster
NÁDAŠ č. 238

František Đuris
murársky majster

Ministerstvo školstva a národnej osvety v Bratislave.

C. <u>1944</u> <u>1945</u>	Odbor:	Spolu vybavené spisy čís.:
	Oddel.:	

Vec:

Nádaň, románsky kostolík v Hájčku, oprava, prehliadka.

Dátum <u>19</u> , č.	Značka súrnosti, dôvernosti spisu:
Došlo	
Od <u>š.p. Dr. Wagner.</u>	

POVERENÍCTVO SNR PRE ŠKOLSTVO A OSVETU V BRATISLAVE	
Došlo: <u>19 IV</u>	
Zašl. <u>HL</u>	Príj. <u>Dr. Hag.</u>

Predchodiacie spisy:	Neskoršie spisy: <u>1944/45</u>
----------------------	---------------------------------

Lehota repr. zapísal	Do spisu nech nahliadne:
"	Hospodárskej správe, aby vyplatila Dr.
"	Wagnerovi sadzavok na cestu v sume K.
"	150.-
Upomínalo sa: upomínal	V Bratislave, dňa <u>19. septembra 1945.</u>
"	Prednosta sekcie B:
"	<u>Huber</u>
"	

Výpravňa:

Došlo:	
Napísal(a):	
Srovnali(y):	
Vypravené:	
Prílohy (váha):	

Spisovňa:

Došlo:	
Popis spisu: ref. hárkov, exh., príj.	
Značka:	

Peňažná kniha
 prijaté 150.-
 vydané 1709
 pod položkou 20. SEP. 1945
 V Bratislave, dňa 20. SEP. 1945 HL

Výpravňa, k exp. pripoj
 príj. v páske.

Nech sa skartuje:

Heslo:

Stav veci: V Nádasi opravovali stary románsky kostolík. Ide o význam-
nú pamiatkovú stavbu. Varský úrad siada podporu na opravu.
Aby sme získali možnosť poskytnutia podpory a správneost
opravy vysielame Dr. Wagnera na miesto, aby prezrel opravu.
Cestu by nastúpil dňa 21.IX.1945.

Cestovný vysielací rozkaz

Vysielam Dr. Vladimíra Wagnera, na služobnú cestu,
opravu románskeho kostolíka v Nádasi, zariadil patričné opatrenie a po-
dal o tom správu .

V Bratislave, dňa 19. septembra 1945.

Prednosta sekcie B:

Mich. Húdra

1303

1303

1303

1303

1303

1303

1303

1303

1303

1303

Ministerstvo školstva a národnej osvety v Bratislave.

42.68 37.35 19.45	Odbor: <u>3/III.</u> Oddel.: <u>2.</u>	Spolu vybavené spisy čís.:
---	---	-----------------------------------

Vec: Rim. kat. farosky' škola u Nal'dari,
podpora na penzionáckém kostole "Kojčick."

Dátum <i>30. XII - 1945, č. 3.138/45</i>	Značka súrnosti, dôvernosti spisu:
Došlo <i>-/-</i>	<i>Nov. 1945.</i>
Od <i>Preručenia po finančné</i>	<i>Fin. S. E. 46.</i>
<i>Príloha.</i>	

Predchodiacie spisy:	Neskoršie spisy:
----------------------	------------------

Lehota repr.	zapsal	Do spisu nech nahliadne:
	"	P. aneb.
	"	
	"	
Upomínalo sa:	upomínal	2/ 2. ústred. rozpočtovému rep.
	"	na vedenie a riadenie
	"	p. 2. družstva

Výpravňa:

Došlo:

Napísal(a):

Srovnali(y):

Vypravené: 20 FEB 1946

Prílohy (váha):

2.1 Náčrtu II. na realizovaní
príjmového štátu. pžtka
d pol. 10, 22, 23. 10, kap. 6,
až do 10. na konverzií na

Spisovná: Predpis na blav. číslo 109
Došlo: fol. 121, pol. 137
Popis spisu: ref. hářkov, exh., pril. 109
Značka: 109

Nech sa skartuje:

Heslo:

Státna knižnica v Bratislave 17.6.42

Što oči: Rim. kol. farsky' ušad i Kádasi žinda na
opremu romian shela kodla podgom.
Na m'vke PŠD Breanietov po financia uig.
30 dñi 31. dec. 1945, čis. 3.938/45-II/14 pa-
rójij podgom Kás 10.000. -

Omas sa vypleti na kárelu št.
rozpočtu 3 pol. 10, § 2, št. 10, ty. 6., ušad-
štatu na kuzarskís pamiatok.

Exp. I.

Rim. kol. farsky' ušad

Nádas, okres. Prusaa.

Poverenietov po školstvo a orvetu
vyhovuje vāj žiadoti a na reuovranie
kodla, "Kájicha" poukazuje vñu podgom
Kás 10.000 (dovetnie kormi et.).

Pa prevedení apravy podlegte re-
arobu' vyšetovanie a pídusínajmí nčtovým
dokladmí Imužišmú Poverenietov.

Príjem pécizy' potvrdte obycijným
listom.

II. exp. (na odpis I.)

Kresny' národný újed,

Prusaa.

Zarilam na vedomie.

V Bratislave... 31. dec. 1945.

5.1.46. Kresny'
31. dec. 1945.
[Signature]

Na poverenika:
[Signature]

**POVERENÍCTVO
SLOVENSKEJ NÁRODNEJ RADY
PRE FINANCIE**

Číslo: 3.139/45-11/4.

Bratislava, dňa 31. decembra 1945.

Predmet: Hrádš, románsky kostol v Hájčiaku,
oprava - výdavky o podpore.

E 3.139/45-11/III.-

Prílohy: 6.

POVERENÍCTVO SNR	
PREŠKOLSTVO A OSVETU V BRATISLAVE	
Dňa:	31. 12. 1945
№:	4268
Pril.	6
HL	HL

Povereníctvo pre školstvo a osvetu

v Bratislave.

Na rozhodnutie výdavky tohto povereníctva
sa oznámujú, že Povereníctvo pre financie súhlasí s výdav-
kom 10.000.-Kč /desaťtisíc Kč/ na príspevok št.školskej
správy na renovovanie historického kostola v Hájčiaku,
polit. obec Hrádš. Povolená suma sa má vynaložiť na čerpaní
príslušnej ústavej položky.-

Za povereníka:
M. Kromád v.r.

Za správnosť vyhotovenia
prednosta kanc. odd. II. odboru:

v r. M. F. g.

17. decembra 1945.
V Bratislave

1.889/1945-B/III.

KT 67-2. 3. 938/45-11/4.

Vec: Nádaš, románsky kostol v Hájičku,
oprava, žiadosť o podporu.

Odpoveď na číslo zo dňa

Príloha:

Povereníctvo pre financie,
odbor rozpočtový

V B r a t i s l a v e .

Povereníctvo pre školstvo a osvetu zasiela
žiadosť Rím.kat.farského úradu v Nádaši, v ktorej
žiada poskytnúť podporu na renovovanie a vymalovanie
700 - ročného historického kostola.

Na renovovanie kostola chceme povoliť podporu
Kčs 10.000.- /desaťtisíc korún/, lebo ide o vzácnu
historickú pamiatku, ktorá v kultúrnych dejinách kra-
ja má veľký význam a tunajšiemu Povereníctvu záleží na
jej zachovaní.

Povereníctvo pre školstvo a osvetu žiada, aby
ste dali súhlas uvedenú sumu vyplatiť.

Výdavok by sa súčtoval na pol.10, § 2, tit.10,
kap.6 "Účasť štátu na konzervácii pamiatok" rozpočto-
vého schému na r.1945.

Úsporný komisár Povereníctva pre školstvo a o-
svetu s týmto návrhom súhlasí. Žiadosť a rozpočet na

10.000.-

Rímskokatolícky farský úrad v Nitraži.

Čís.: 345/1945

Národný deň 12. septembra 1945

Vec: podpora na renovovanie
700-ročného kostolíka "Hájika"
v Nitraži.

Múšny L.

St. Gymnázium

POVERENÍCTVO SNR PRE ŠKOLSTVO A UČENIE V BRATISLAVE	
Došlo: 19. IX. 1945	
Čís. 1889/45	Pril. 4
Zašlia 12.1/45	Pril. J. Wagner

Povereníctvu SNR pre školstvo a učenie

v Bratislave.

Úcta podpísaný odovzdalo prosím o láskavé poskytnutie
príslušnej podpory na renovovanie a vymalovanie 700-ročného
románskeho kostolíka "Hájika" v Nitraži.

Renovovanie si vyžiada asi tento náklad:

1/maľovacie práce...	19.840.- K
2/elektrické práce...	1.500.-
3/skafarské práce...	50.000.-
4/stavebný materiál...	5.000.-
5/postavenie schodiska...	32.000.-
Spolu...	108.340.-K

Hoci variácií semí sú ochotní prispieť značným obnosom
na opravenie a vyzdobenie tohoto starobylého kostolíka, pred-
sa len celý náklad semí nebudeme môcť pri najlepšej vôli
uhradiť, nakoľko obec má až tri zanedbané cintoríny, ktoré
pri tejto príležitosti chceme upraviť a ohradiť, čo si tiež
vyžiada náklad aspoň 80.000.-K.

Prosím úctu, aby ste ráčili láskavo brať aj túto okol-
nosť do povahy, ako aj to, že v danom prípade ide o kostolík,
ktorý hral význačnú úlohu v kultúrnych dejinách kraja, že
by ste nás na tento cieľ ráčili vaškovočne vzhľadom
prispieť. Veď musíme ešte opraviť aj porúchanú Kalváriu, čo
si vyžiada náklad ďalších 30.000.-K. Táto je v úzkom väzhu
ku starobylému pútníckemu kostolíku.

Na ochotu a príspech Vám vopred pekne ďakujem.

S prejavom dokonalej úcty

Andrej Hrnčiar
administrátor

J. W.

Rozpočet,

murársku prácu, ktorá sa má previesť na romantickom
Kostolíku v Hájičku, rím. kat. obce v Nádaši.

Ja nižšie podpísaný rozpočet dávam na tieto práce ktoré sa ma-
jú solídne previesť dľa vyžadovania bez všetkého materialu
ktorý si dodá rím. kat. obec v Nádaši sama, t.j., vápno,
piesok, cement, a proti vlhkosti tekutinu aquazit.

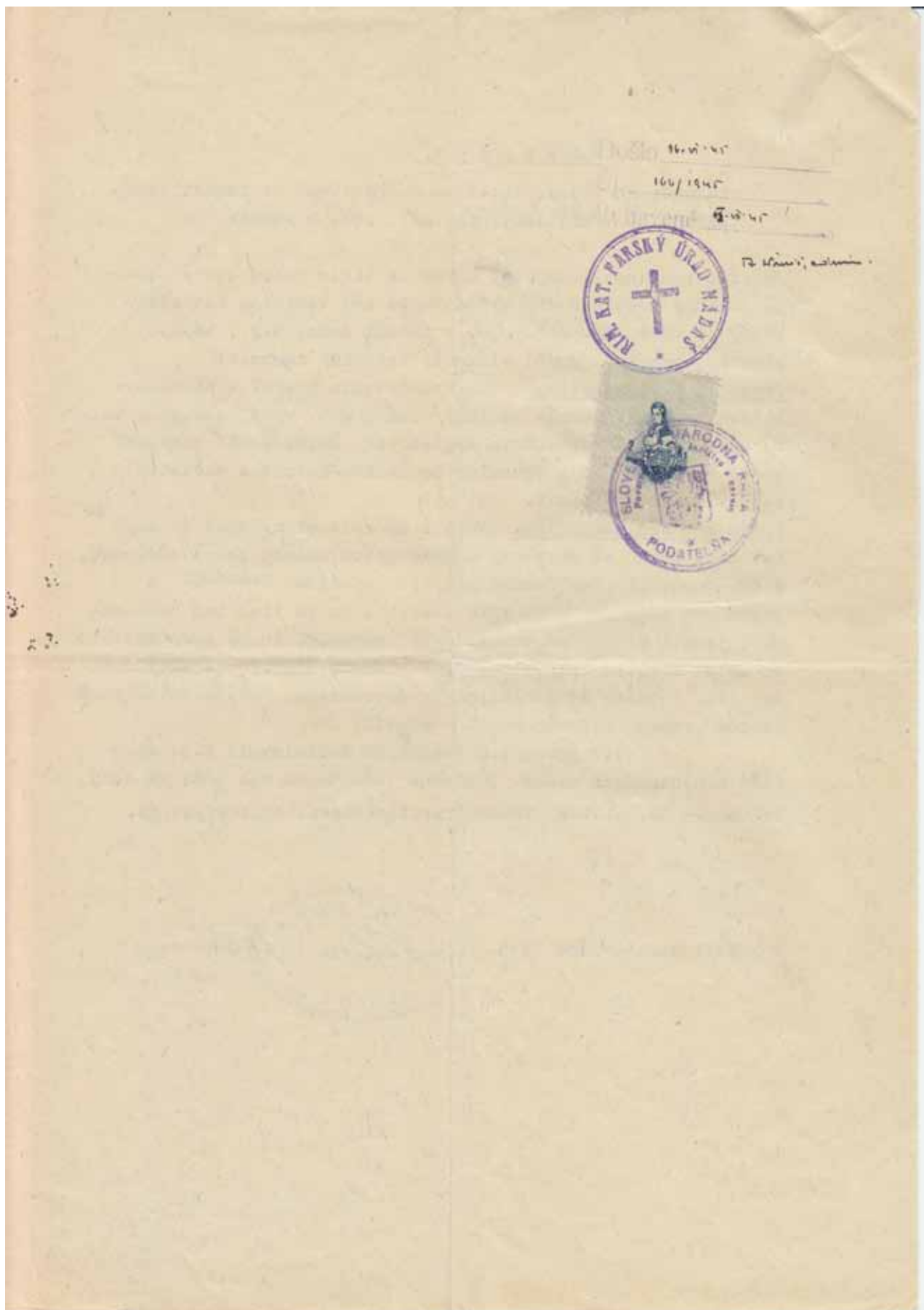
Práca vnútra kostolíka. Dľa vyžadovania pokiaľ vlhkosť vy-
čnieva sa musí dookola do tehly asi 2 met. výšky odráť, z mal-
tu sádrovú alebo cementovú zagletovať, ďalej proti vlhkosti
znovu ešte jedenkrát aquazitovou maltou natret a začistiť,
t.j. vlhkosť odstrániť.

Práca z vonku kostolíka. Veža a dookola steny tiež čo musí
ísť dolu odráť až do tehly a cementovou maltou znova začistiť,
a dľa ľubovôle pána farára zaličiť jedenkrát pačuchom a
jedenkrát farbou. Čo sa týka zákrsťia to sa tiež tak bude ro-
biť, jestli nebude sa musieť nové postaviť, to sa bude vidiť,
až sa dá kožovka dole, lebo je v biednom stave, ale skor ano,
ako nie. Podobne aj zobračkyna je popraskaná, neviem či sa tiež
nebude predný fajermúr musieť postaviť.

Túto prácu som svedomite kalkuloval, t.j. murá-
rská a nádennícka práca. Potrebné lešenie si dám sám, za cenu,
34. 835.- Ks, slovom, tricaťštyritisícosemstotricaťpäť.Ks.

v Nádaši dňa 14. júna 1945.

Rozpočet

na opravu kostoláka v Hájičku, ktorá pozostáva z následovných murárskych prác:

Celý kostolík zvonku vyškriabať starú ličovku, čo je oduté odrať, znovu čerstvou cementovou maltou obhádzat', čisto zapucovať, čo treba podstaviť cehlou, dva razy zaláčiť, jeden raz pačochom, jeden raz farbou podľa pránia.

Zvnútra kostolík treba odrať vo výške 150-200 cm. Niektoré faliere pod klembou celé až po gzinu do tehly odrať, fugy vyškriabať, znovu čerstvou maltou miešanou cementom s akvazitom obhádzat', čisto zapucovať bez všetkého materialu zo svojim lešením, so všetkým murárskym náradím, so svojimi tovarychármi, celú túto prácu až po zákristiu.

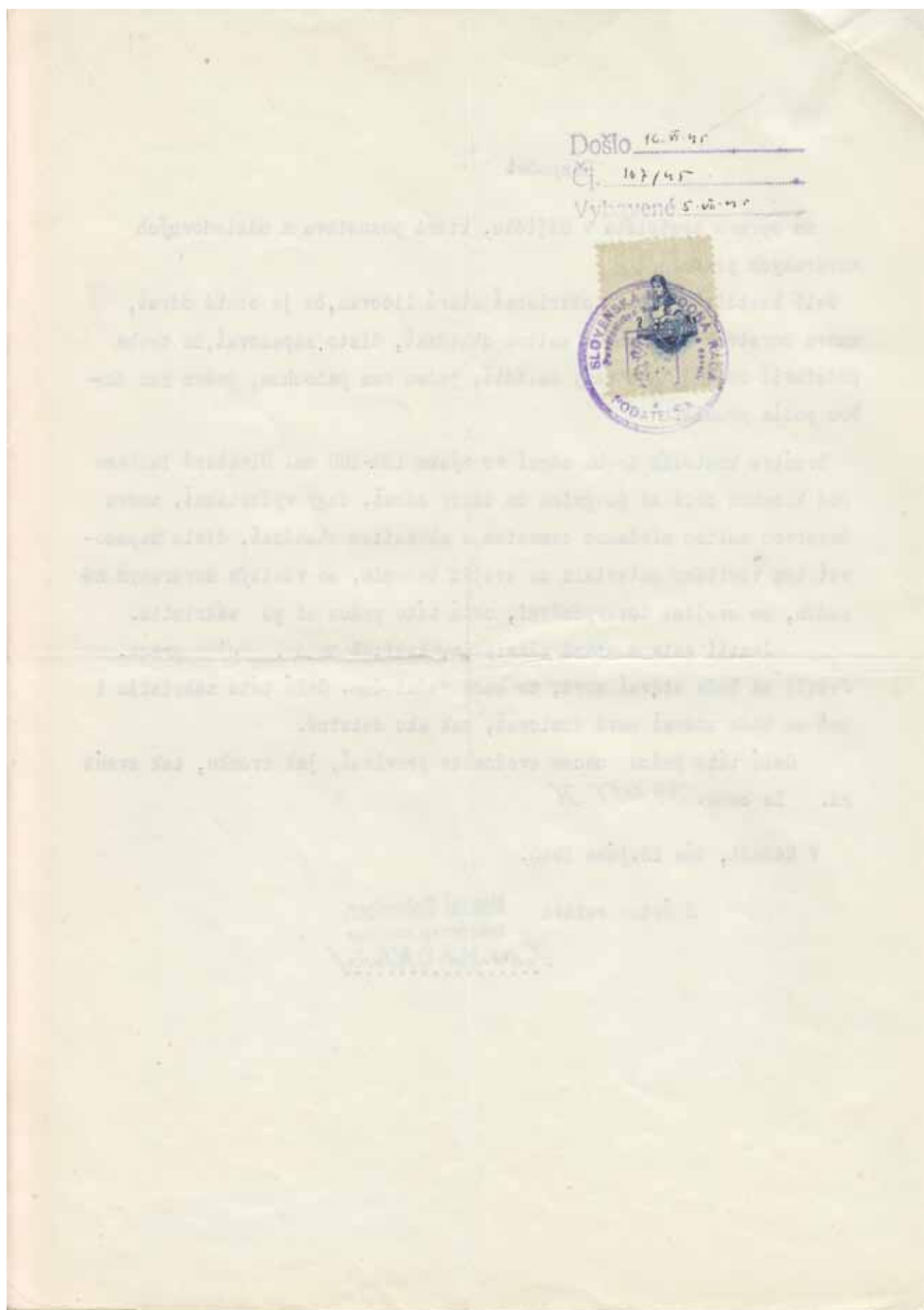
Jestli ostane stará zákristia, taktiež podľa toho práce. Jestli sa bude stavať nová, to bude dodatočne. Celú túto zákristiu i keď sa bude stavať nová izolovať, tak ako ostatné.

Celú túto prácu chcem svedomite previesť, jak zvonku, tak zvnútra. Za cenu: 33.450 Kč

V Nádaši, dňa 15. júna 1945.

S úctou ostáva

Michal Schreiber,
murársky majster
Schreiber Michal

Rozpočet
na murársku prácu kostola hájčka v Nádaši.

Vnútrojšok kostola hájčka na jeden a pol
m. vysoko obírat a znova zapracovať.

Vonkajšok hájčka celý oškrábať, kde je čo zlé
opraviť a zapracovať a celý znova dva krát zaličiť.

Celú murársku prácu previesť so svojimi
robotníkmi.

Túto celú murársku prácu urobím
za 19.840 korún.

V Nádaši dňa 5. júla 1945

František Duriš

P. P.

B. kat. farského úřadu v Němčici.

Podřízány mi tímto dovoluji podat ofertu na provedení malby
700-ročného kostolika "mjička" v Němčici.

Chtěl bych provést tyto práce:

- 1/ celá klenba bude podložena jasnými tlakovými barvami,
vystrojená plastickou ornamentikou.
Obrázky /3/ na klenbě celá opravena /rekonstruována/.
Stěny budou v hladkém provedení, stropy budou napodobením
práce, ohraničené do obdélníků.
Snodok bude jednotvarého, v tmavém odstínu.
Sanktuár na klenbě do troch částí rozdělený, ornamentál-
ním hrozdovým vystrojením v plastickém provedení.
K tomu v hladkém provedení vymalujeme okna a pred-
stěn.
Tuto práci som ochotný provést za obnos 25.000.- K

- 2/ Podľa prania Váš namalujem olejovými farbami 4 obrázky
na steny. A sice: obraz sv. Cyrila a Metoda, obraz sv. Andreja
a Benedika, obraz koňských mužníkov a symbolický obraz
anjela držiaceho erb Slovenska.

Tieto obrázky Váš vymalujem za obnos: 25.000.- K

V prípade, že mi bude oferta prijatá a práca zadaná, ráta sa
savršenu upovedomiť, aby som vedel túto prácu zložiť.

S prejavom dokonalých úcty:

Praha-Kyjs dňa 3. júna 1945

Jana Tatelinka
malier kostolný

Četnická stanice Nádaš, okres Trnava.

Nádaš, 15.VII.1937.

Čís.jedn. 581/37.

Nález lidských kostí v Nádaši.

Štátny referát

Přílohy: 1

na ochranu pamiatok na Slovensku

Bratislava, Kreslink 8.

K Vašemu prípisu čísl.jedn.1749/37 ze dne 30.VI.1937, sděluji, že při kestrách v Nádaši nalezenejch nenašli se žádné jiné předměty. Opis našeho původního oznámení připojuji. Poněvadž v místě, kde se kestry nacházejí byla zastavena další práce, prosím o sdělení, mohou-li býti tyto kestry odstraněny a v práci, t.j. kopání písku dále pokračováno.

Velitel stanice:

Vukobratko J. P. K.

ŠT. REFERÁT NA OCHRANU PAMIAŤOK NA SLOVENSKU	
Čís. 2284	Dato: 16.VII.37 Pril. 1

Četnická stanice Nádaš, okres Trnava.

Čís.jedn.581/37.

Nález lidských koster v Nádaši.

Nádaš, 24.květen 1937.

Opis.

Okresní úřad

Trnava.

Oznamuji, že dne 24.května 1937 o 9 hod.oznámil na zdejší četnické stanici statkář JuraJ Dubský, že v jeho pískovně v Nádaši nalezl dne 21.května 1937 cihlář František Tardík z Nádaše č.220 při dobývání písku dvě lidské kostry.

Šetřením bylo zjištěno, že se jedná o dvě úplné lidské kostry, kopáním poškozené a že v blízkosti tohoto místa se nachází další jednotlivé lidské kosti.Všechny kosti jsou křehké, delším věkem značně setlelé.Ležely ve vrstvě země 50 cm od povrchu, na znak, obličejem k východu a jsou z pravých stran vydatelný.-:Podélný průřez hřebu :& Místo nálezu jest od obce 10 až 15 minut vzdáleno, směrem k severu.

Podle údajů správce r.k.školy Dominika Gregora z Nádaše č.205, mů- že se jednat o bývalé pohřebiště, jelikož onn místo se nachází vedle starého ř.k.hřbitova u kostelíčka vystaveného v roku 1240. Tomu také nasvědčuje poloha pohřbených, uložených do země po náboženském zvyku, obličejem k východu a v obvyklé vzdálenosti pro jednotlivé hřeby. Konečně také i další části lidských koster, vedle koster úplných.

Jelikož provedeným šetřením bylo prokázáno, že se může jednat i jedině o řádně pohřbené mrtvoly, snad před sto roky, pak že se nejedná o trestní čin, byla práce na místě nálezu ihned zastavena až do rozhodnutí tamního úřadu, jak má býti z těmiti kestrami naloženo.

Velitel stanice:

Vrch.strážm.Ketáb.v.r.

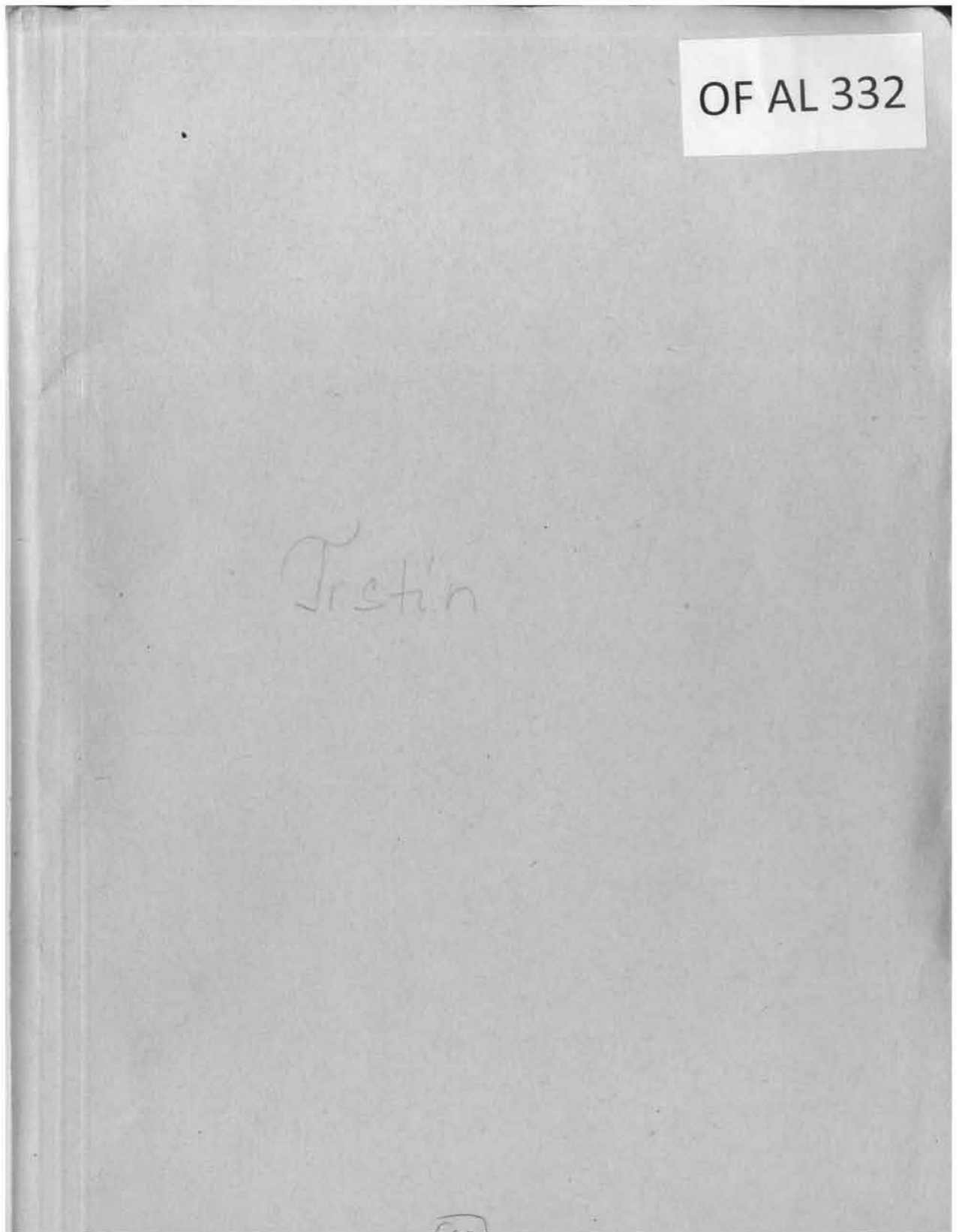
Za správný opis:

Nádaš, 15.červenec 1937.

Velitel stanice:

Michal K. Ketáb

Zisťovací výskum exteriéru kostola z roku 1967
vykonaný Albertom Leixnerom

Zisťovací prieskum na exteriéri r.kat.kostola na cintoríne
v T r a t í n e .

Prieskum bol urobený sondážami s možnosťami prístupu z prístaveného lešenia.

V zozname pamiatok západoslovenského kraja v štátnych zoznamoch /vydané v Bratislave, 1963/ je r.kat.kostol v Trstíne na návrší nad obcou uvádzaný ako románsky z r.1245, s neskoršími stavebnými úpravami, prebiehajúcimi v období gotiky /gotické sedlové nadpražie a gotická kovaná brána zo 14. st./ a koncom 17. st. Datovanie stavby do 13. st. určila pôdorysná dispozícia, kamenný vstupný portál a predstavená veža na západnej strane. Objekt je tu hodnotený ako významná ranostredoveká architektúra.

Kostol tvorí jednolodie s polkruhovou apsidou na východnej strane, oddelenou profilovaným triumfálnym oblúkom. Na severe je k lodi prístavená sakristia s jedným polom krížovej klenby, na južnej strane vchodová prístavba. Apsida je zaklenutá konchou, loď valenou klenbou s lunetami a štukovými geometrickými obrazcami na vtiahnutých pilieroch. Na západnej strane je predstavená veža. V exteriéri je apsida členená dvomi oknami na hlavnej ose a na južnej strane, loď má tri okná a vchod na južnej strane. Apsida je ukončená vlysom s lomenými oblúčkami, steny lode sú spevnené pilastrami a zosilnenými piliermi na každej strane lode v západnej časti.

Sondážami bolo zistené, že stavebné útvary, pripájajúce sa k základnému jadrú jednolodia s apsidou a vežou sú dodatočné, pretože nie sú viazané s murivom a dokazujú tak svoju mladšiu fázu výstavby. /Sakristia na severnej strane, pilaster a pilier, na južnej strane vchodová prístavba, stredný pilaster a pilier./

Polkruhové apside je celá stavaná z tehál pravidelne riadkovo kladených, ktoré boli zistené viacerými sondami na vonkajšej i vnútornej strane. Ukončujúci vlys je vytvorený tiež vysunovaním tehál. Behom sondážnych prác na apside bolo otvorené okno, mierne odchýlené na severnú stranu od hlavnej osy. Existenciu ďalších okenných otvorov na apside /okrem uvedeného a dnešného okna na juhovýchodnej strane/ so sondážami nepodarilo potvrdiť.

Murivo stien lode je lomové, kombinované s tehľami, smerom do výšky pribúdajú tehly. Predpokladáme starší vznik lode ako apsidy. Loď bola po pravdepodobnom zničení dostavaná s použitím staršieho materiálu /lomový kameň/ a nových tehál /v sonde na južnej strane nález kameňa so staršou omietkou kožovacou s vápenným náterom, charakterom pripájania ku kameňu gotická/. V renesancii bola potom loď zaklenutá a k nej napokon pribudované prístavky /sakristia, vchodová predsieň/.

Vstupný portál na južnej strane je zložený z dvoch vrstiev, kamennej a tehlovej. Kamenná vnútorná časť je pravouhlého výrezu s vloženými sedlami esovitých tvarov. Z vonkajšej strany sa naň pripája tehlová časť s archivoltovým ukončením, so stlačeným oblúkom. Hrana je useknutá do konkávneho tvaru. Na oknách na južnej strane bol behom mladších úprav zdvihnutý parapet o cca 10 cm vyššie, ovšem bez zvláštnych znakov výtvarných.

Vchodový otvor na západnej strane veže má rovnakú šírku s podklenutím veže. Kamenné ostanie portálu v hornom prehlade s rámujucou lištou bolo použité ako armovanie vchodového otvoru. Na južnom nároží veže bolo zistené pod najmladšou omietkovou vrstvou a väčším počtom vápenných náterov kvádrenie, na iných miestach objektu nezistené. 3 cm hrubá linka, rámujuce striedavé kvádre, má tmavošedý náter.

Z dnešnej stavby je staršia časť /bez prístavkov/ prekrytá tromi omietkovými vrstvami. Na miešanom murive je vrstva hnedavej

farby svojím hlinitým podielom, hrúbky cca 8 mm. Štrkovým podielom do veľkosti cca 1 cm má niekoľko vápenných náterov. Je riedko pekovaná.

Ďalšia vrstva, hrubá cca 5-10 mm s hladším povrchom s použitím presievaneho piesku s vysokým obsahom vápna. Na povrchu sú vápenné nátery, prifarbené v rozpätí okrovej až ružovej.

Tretia vrstva, hrubá cca 2-5 mm s pravidelným zdrteným plnidlom s povrchovou hrubšou štruktúrou a s okrovým náterom do hnedá.

Návrh na úpravu vonkajších stien kostola.

Príprava stien pred omietnutím:

Odporúčame opatrné odstránenie vrchnej omietkovej vrstvy, hrubej cca 2-4 mm s pravidelným drsným povrchom tmavšieho okrového náteru, nepravidelne vymytého dažďom. Ďalšie staršie omietkové vrstvy je možné odstrániť len lokálne v miestach, kde sú priamo uvoľnené alebo zvetralé natoľko, že stratili súdržnosť a sypú sa. Väčšie praskliny v omietke je možné po ich dĺžke presekať do šírky 3-5 cm. Stenu po vykonaných prácach treba zmáčat /najlepšie odstátou vápennou vodou/. Miesta s odstránenou omietkou sa zaočistia a hladítkom sa prihladia k pôvodným omietkam. Na celú fasádu sa potom urobí niekoľkonásobný vápenný náter a nakoniec krycí vápenný náter. Nedo-
požujeme tónovanie jednotlivých architektonických článkov.

Na oporných pilieroch možno omietku odstrániť až na murivo a niektoré zvetralé časti muriva možno vymeniť. Sokel možno vyspraviť pomocou nastavenej omietky a opatriť ho šedým vápenným náterom /pridaním čierneho pigmentu do kvalitného vápna/.

Pri sondážnych prácach na apside bolo čiastočne odkryté lomené okno so šikmým ostiením. Treba celé uvoľniť, vyspraviť prasklinu v lomení. Ak z hľadiska dnešného stavu interiéru nevyhovuje úplné otvorenie okna, môže sa upraviť ako slepé, až za posledným výstupkom

ostenia.

Časti kamenných článkov vstupného portálu na južnej fasáde v predstavenej predsieni, ktoré sú prekryté omietkou, treba očistiť od prekrywajúcich vrstiev omietky a náterov, bez poškodenia povrchu kameňa /predná a bočná časť/. Primurované profilované časti treba znovu vyspraviť omietkou v miestach porušených šondážou. Samotné drevené okované dvere nijako zatiaľ neupravovať.

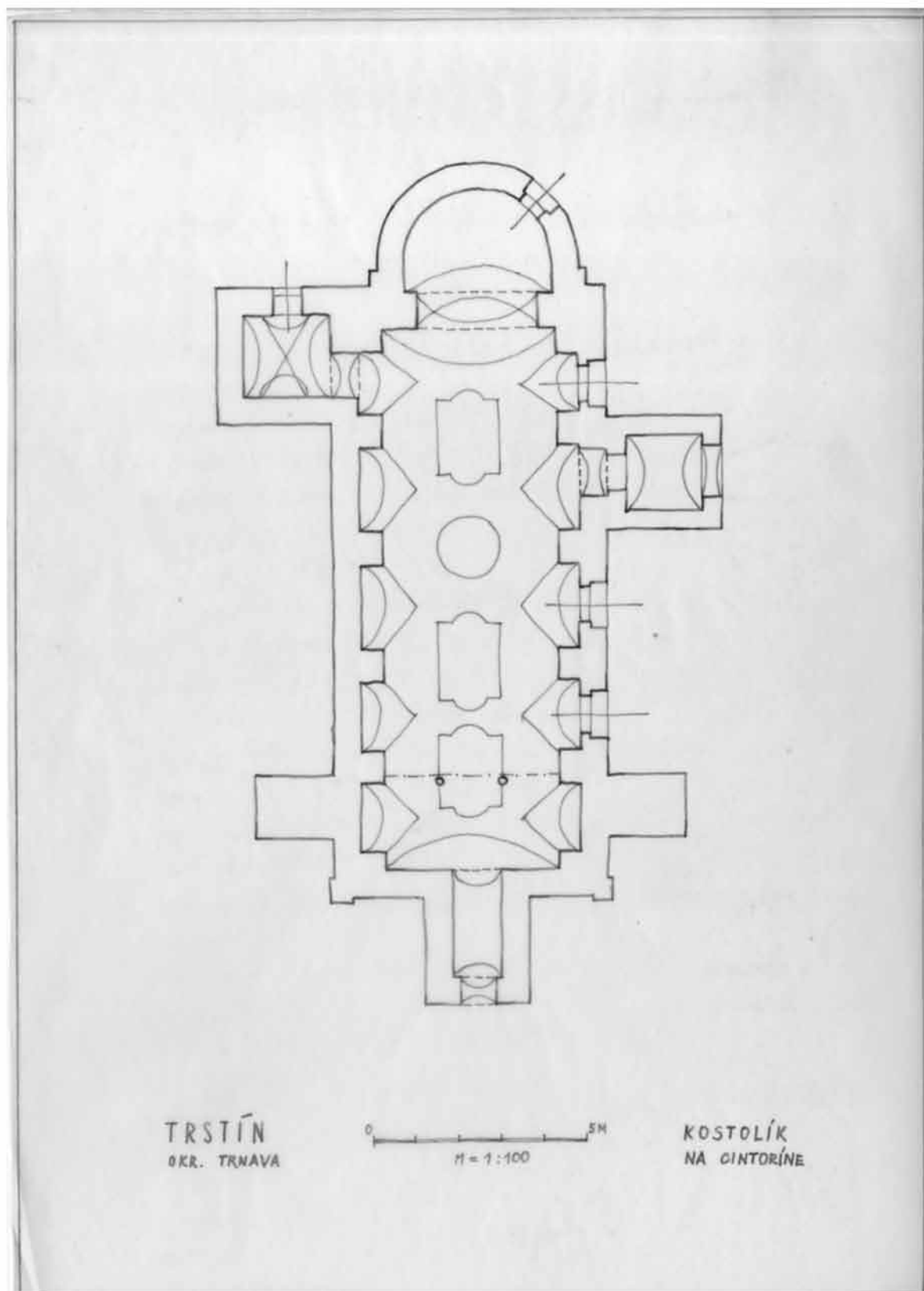
Kamenné ostenie portálu do podvežia na západnej strane v ose objektu možno zaomietnuť a vyspraviť.

Sondou zistenú a odkrytú časť nárožného kvádrovania na južnej stene ^{veže} treba uchovať a pretiahnuť slabou vrstvou omietky.

Novú omietku treba pripraviť z riečneho piesku a dobre viazať vyhaseným páleným vápnom /nedoporučujeme hydraulické vápno/. Upozorňujeme, že za žiadnych okolností sa ako ďalšie pojivo nemôže použiť cement.

Na exponovaných miestach /parapety pri oknách/ doporučujeme ochranu oplechovaním, ktoré vybehne pred plochu fasády do cca 5-6 cm. Zahnutý okraj oplechovania vytvorí odkvapový nosík, aby voda odkvapkala.

Piliere možno omietnuť s prídáním bieleho cementu.

Osobný fond Alberta Leixnera, Archív PÚ SR

Osobný fond Alberta Leixnera, Archív PÚ SR

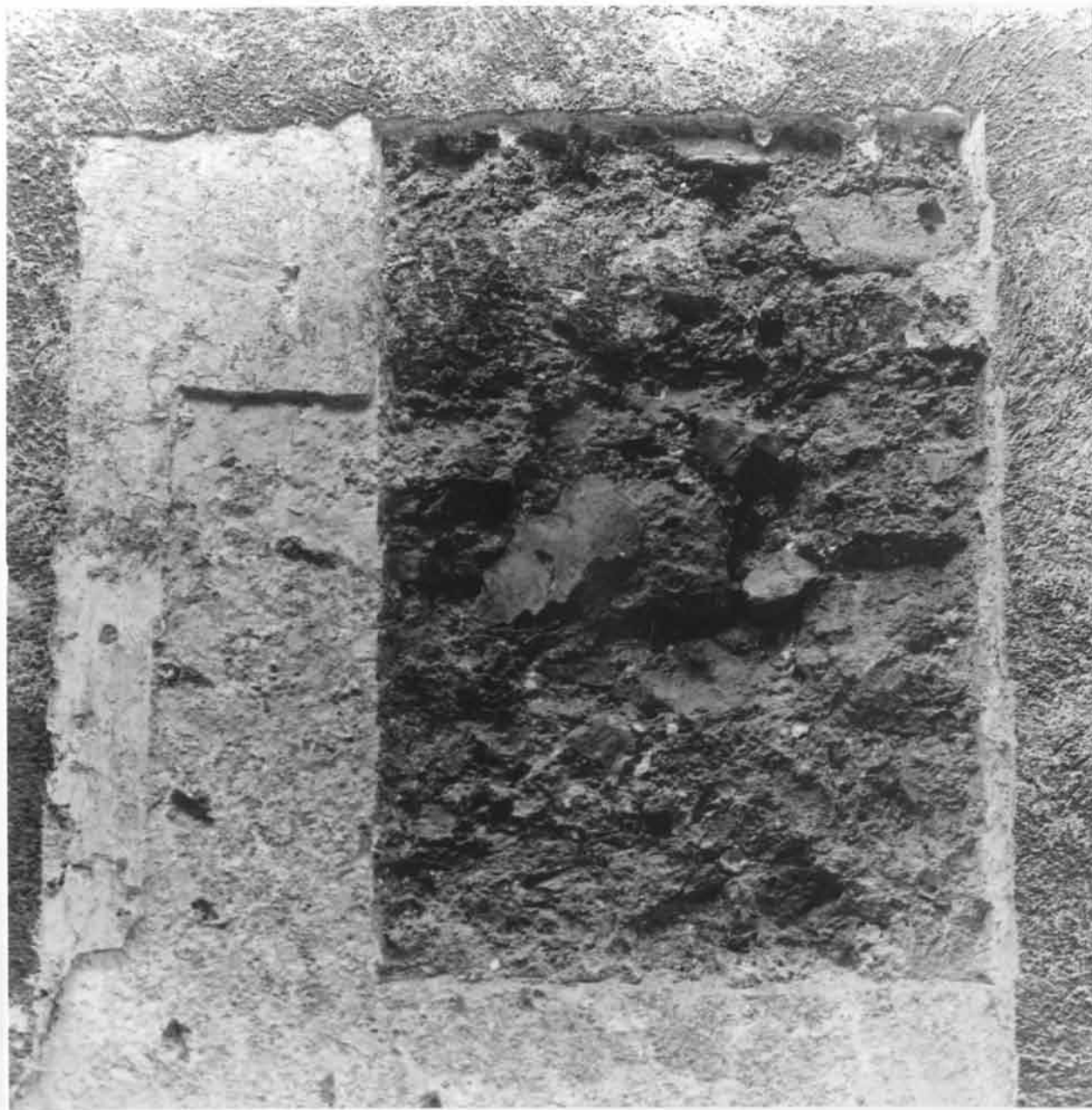

Osobný fond Alberta Leixnera, Archív PÚ SR

Osobný fond Alberta Leixnera, Archív PÚ SR

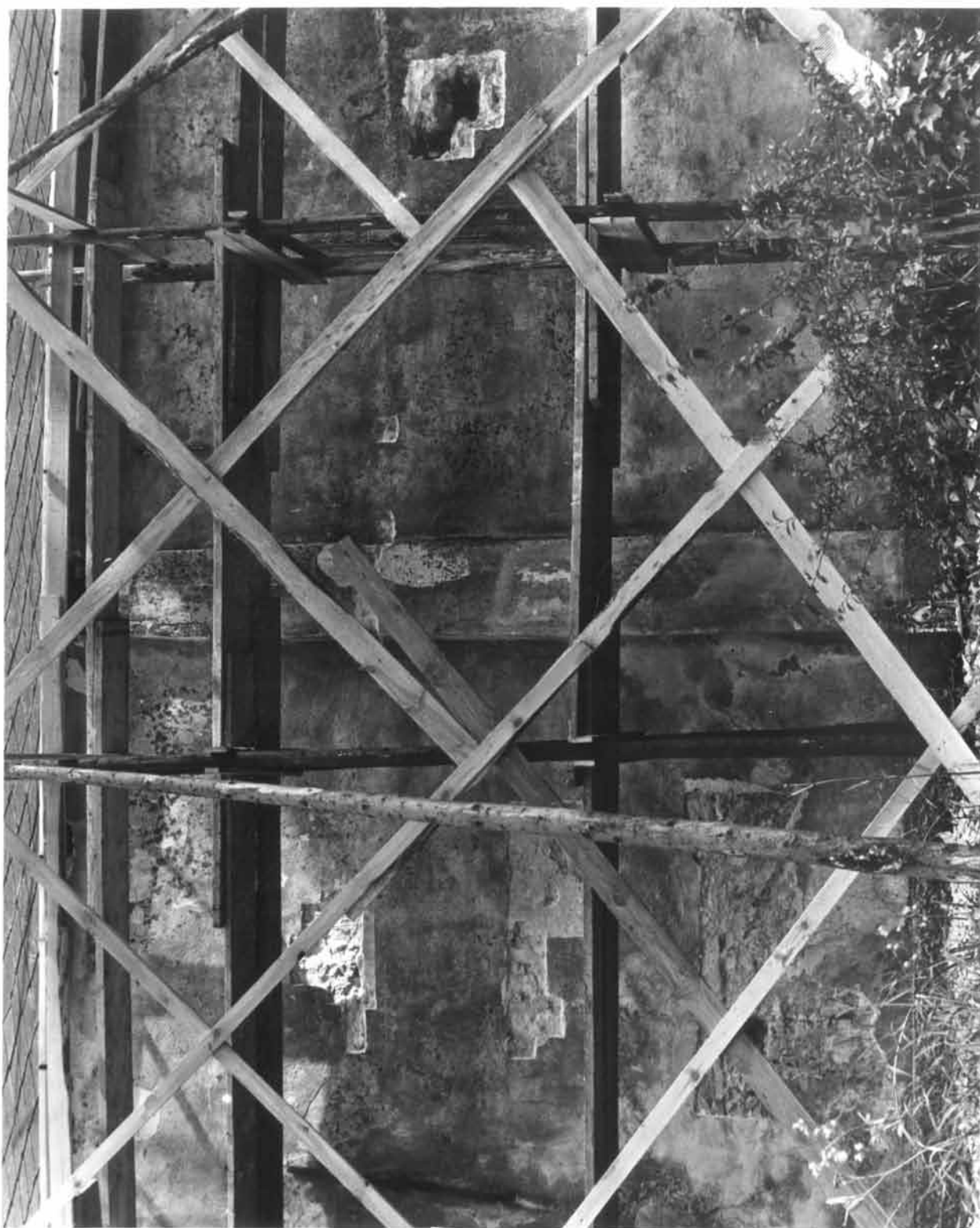

Osobný fond Alberta Leixnera, Archív PÚ SR

Osobný fond Alberta Leixnera, Archív PÚ SR

Osobný fond Alberta Leixnera, Archív PÚ SR

Pôvodne románsky južný vstup do kostola

Západná časť nadpražia s konzolou - južný vstup /exteriér/

Východná časť nadpražia s konzolou - južný vstup /exteriér/

Východná časť nadpražia s konzolou - južný vstup /interiér/

Západná časť nadpražia s konzolou - južný vstup /interiér/

Východná časť ostenia s fragmentami starších vápenných vrsiev - južný vstup /exteriér/

Južný vstup /exteriér/ - v sonde staršia farebná úprava z prvej polovice 20. storočia

Svätenička v pilastri na južnej stene lode kostola

Svätenička v pilastri na južnej stene lode kostola -
v sonde silne deštruovaná pôvodná kamenná hmota

Svätenička v pilastri na južnej stene lode kostola -
novotvar zo silne cementovej hmoty

Svätnička v pilastri na južnej stene lode kostola -
v sonde silne deštruovaná pôvodná kamenná hmota

Svätenička v pilastri na južnej stene lode kostola -
v sonde silne deštruovaná pôvodná kamenná hmota

Svätenička v pilastri na južnej stene lode kostola -
v sonde silne deštruovaná pôvodná kamenná hmota

Portál západného vstupu do podvežia

Detaili stavu kamennej hmoty prvkov portálu západného vstupu do podvežia

Detail stavu kamennej hmoty prvkov portálu západného vstupu do podvežia

Detail stavu kamennej hmoty prvkov portálu západného vstupu do podvežia

Detail stavu kamennej hmoty prvkov portálu západného vstupu do podvežia

Vplyv vzliňajúcej vlhkosti a solí na hmotu kameňa prvkov portálu západného vstupu do
podvežia /detail /

V sonde odkryté cementové vrstvy s červeným náterom z prvej polovice 20.storočia /detail /

V sonde odkryté cementové vrstvy s červeným náterom z prvej polovice 20.storočia /detail /

**ROZBORY A SKÚŠKY PRÍRODNÉHO KAMEŇA, TECHNOLOGICKÉ
NÁVRHY NA REŠTAUROVANIE PRÍRODNÉHO A UMELÉHO KAMEŇA
VEĽKOOBCHOD S ČISTIČMI ŠPERKOV, MINCÍ A BIŽUTÉRIE.
MINERÁLY A VÝROBKY Z MINERÁLOV A PRÍRODNÍN
PRE ŠPERKY, BIŽUTÉRIU A EZOTERIKU
www.mili.sk www.milishop.eu mili@mili.sk**

MILI

PETROGRAFIA

MILI

*RNDr. Lipovský Miroslav - MILI, ul. Koprivnická 11/23
841 01 Bratislava, Tel.: 0948 302 335, mili@mili.sk*

***Petrografický rozbor vzoriek hornín
Z kostola Nanebovzatia Panny Márie,
Hájiček, Trstín***

MILI Koprivnická 11
841 01 Bratislava
RNDr. LIPOVSKÝ Miroslav
IČO 17385067 IČ DPH SK 1020192734

Rozbory vykonal a fotograficky zdokumentoval

*RNDr. Lipovský Miroslav
geochemik a technológ
pre reštaurovanie kameňa*

V Bratislave, 21.02. 2020

1. Úvod

Na základe objednávky Mgr. art. Kucmana Tomáša sme vykonali petrografický rozbor vzoriek hornín z kamenných prvkov Kostola Nanebovzatia Panny Márie, lokalita Hájiček, Trstín.

Reštaurátor odobral vzorky hornín z poškodených častí pamiatky. Petrografický rozbor vzoriek hornín bol urobený formou makroskopického opisu vzoriek. Vzorky boli rozdelené na dve časti. Z prvej časti vzoriek boli vyrobené petrografické výbrusy, ktoré sme podrobne mineralogicky v mineralogickom polarizačnom mikroskope opísali a fotograficky zdokumentovali. Druhá časť vzoriek bola použitá na makroskopické pozorovanie a fyzikálno-chemické skúšky a merania.

2. Zoznam odobratých vzoriek

Označenie vzorky a miesto	Názov horniny
1. Svätenička v pilastri východne od J vstupu do kostola	jemnozrnný okrový kremenný pieskovec
2. Ostenie J vstupu do kostola, kamenný prvok nadpražia	vápenatý pieskovec
3. Ostenie J vstupu do kostola, kamenná stojka - východná	vápenatý pieskovec
4. Ostenie J vstupu do kostola, kamenná stojka – severná	vápenatý pieskovec
5. Epitafná doska Krichkerovcov, interiér, Z stena	gutensteinský kalový vápenec
6. Segment zámurovky románskeho okna, exteriér, J stena	travertín - penovec

3. Petrografický rozbor

3.1. Jemnozrnný okrový kremenný pieskovec – vzorka č. 1 – Svätenička v pilastri

Makroskopický opis:

Jemnozrnný pieskovec je okrový až okrovo-hnedý. Sedimentárna detritická hornina, tvorená drobnými zrnami piesku. Veľkosť zŕn do 0,5mm. Hornina sa čiastočne rozpúšťa v 3 % HCl za vývoja CO₂, ostáva podstatný nerozpustný zvyšok tvorený kremeňom a živcami s prímiesou oxidov železa. Tmel horniny je kryštalický kalcit s oxidmi železa. Hornina je hutná na dotyk drsná. Makroskopicky nie je možné rozlíšiť zrná minerálov.

Mikroskopický opis:

Kremeň tvorí slabo zaoblené zrná s veľkosťou cca 0,5 mm, číre, bez výrazných uzatvorenín, zastúpenie viac ako 50 obj. %.

Živce – v množstve do 10 obj. %, drobné slabo zaoblené zrná, čiastočne sericitizované.

Oxidy železa a ílové minerály – v malom množstve ako prímies v tmeli.

Hornina je hutná, tmel je zastúpený kryštalickým kalcitom v objeme cca 20 obj. %.

Lokalita ťažby jemnozrnného kremenného pieskovca s okrovou farbou nie je známa. Nakoľko tmel pieskovca je kalcitový, môže pochádzať zo širšieho okolia Trstína.

Foto č. 1 Jemnozrnný okrový pieskovec, Svätencička v pilastrí. Makroskopický záber zobrazuje rovnomerne veľké zrná kremeňa stmelené kryštálmi kalcitu s obsahom oxidov železa. Obyčajné svetlo, zväčšenie 10 x.

Foto č. 2 Jemnozrnný okrový pieskovec, Svätencička v pilastrí. Mikroskopický záber zobrazuje priehľadné zrná kremeňa a živcov stmelené kryštálmi kalcitu s obsahom oxidov železa. Tmel je sieť čiar na okraji zrn. Obyčajné svetlo, zväčšenie 30 x.

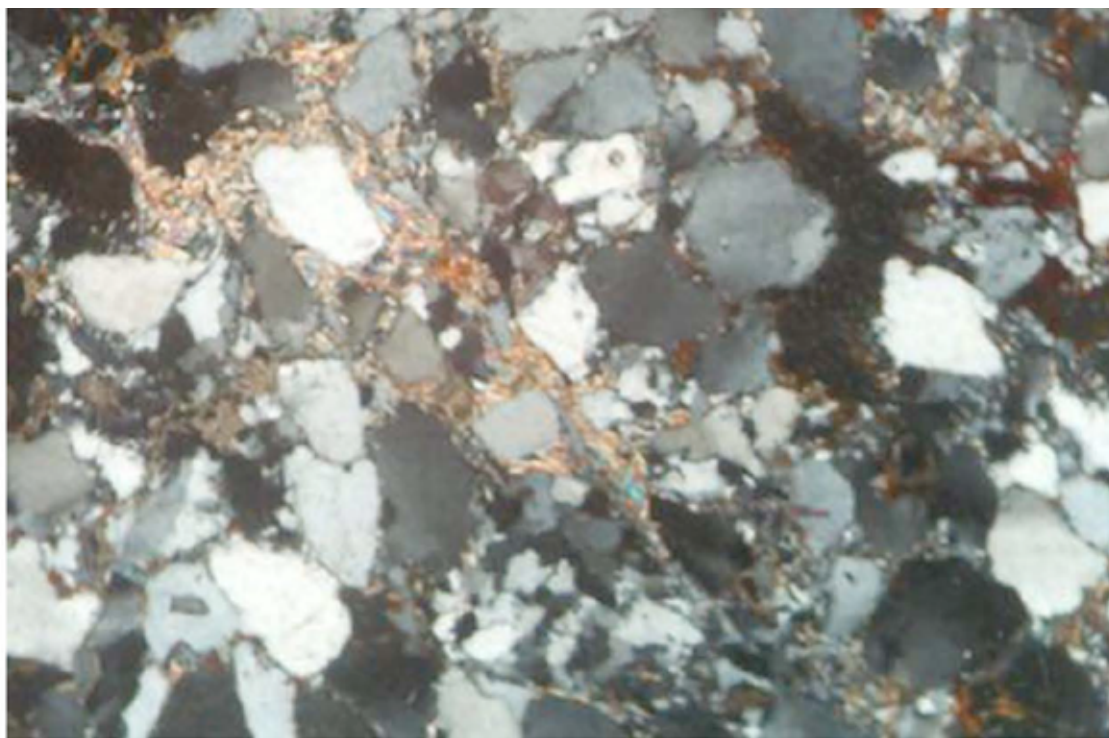

Foto č. 3 Jemnozrnný okrový pieskovec, Svätenička v pilastri. Mikroskopický záber zobrazuje zrná kremeňa a živcov(biele a sivé) stmelené kryštálmi kalcitu s obsahom oxidov železa. Tmel je sieť čiar na okraji zrn. Zrná stmelených minerálov sú iba slabo zaoblené. Zväčšenie 30 x, polarizované svetlo.

3.2. Hrubozrnný kremeno - vápenatý pieskovec – vzorky č.2,3,4 Ostenia a preklad vstupu

Makroskopický opis:

Farba horniny je svetlohnedá. Sedimentárna detritická hornina, tvorená veľkými zrnami minerálov. Granulometricky neroztriedené zrná piesku. Veľkosť zrn od 0,5mm do 2 mm. Často sa v hornine vyskytujú aj väčšie úlomky ostrohranných, alebo čiastočne zaoblených valúnov vápencov a dolomitov. Hornina sa čiastočne rozpúšťa v 3 % HCl za vývoja CO₂, ostáva podstatný nerozpustný zvyšok tvorený kremeňom, živcami, ílovitými prímiesami a oxidmi železa. Tmel horniny je kryštalický kalcit, často aj vo väčšom množstve s oxidmi železa. Hornina je pórovitá, niekedy sa môže meniť až na drobný zlepenec. Často sa v hornine nachádzajú aj úlomky schránok morských organizmov.

Mikroskopický opis:

Kremeň- slabo zaoblené zrná s veľkosťou cca 0,5 – 2 mm, cca 30 - 40 obj. %

Živce – v množstve do 10 obj.%, drobné zrná,

Úlomky a valúny – hornín, vápencov, dolomitu, lastúr morských organizmov s veľkosťou až do 1 cm.

Kalcit a vápenec majú podstatné zastúpenie cca 30 – 40 obj. % v hornine

Oxidy železa a ílové minerály ako prímies v kalcitovom tmeli.

Hornina je pórovitá, nehomogénna, tmel je zastúpený kryštalickým kalcitom v objeme cca 20 – 50 obj.% . Zastúpenie jednotlivých zložiek horniny kolíše, podľa sedimentárnych vrstiev z ktorých bola hornina vytvorená

Foto č.4 Hrubozrnný kremenno - vápenatý pieskovec – vzorka č.4 – západný vstupný portál severná stojka. Na foto vidieť nerovnomerné granulometrické roztriebenie zŕn a rôznorodosť stmelení súčastí. V hrubozrnnom pieskovci sa nachádzajú aj drobné valúny vápencov a dolomitov. Obyčajné svetlo, zväčšenie 10x.

Foto č.5 Hrubozrnný kremenno - vápenatý pieskovec – vzorka č.3 – južný vstupný portál východná stojka. Ostrohranné úlomky zŕn sú stmelené obal'ujúcim tmelom. V tejto vzorky sú úlomky skôr ostrohranné, brekciovité. Obyčajné svetlo, zväčšenie 20x.

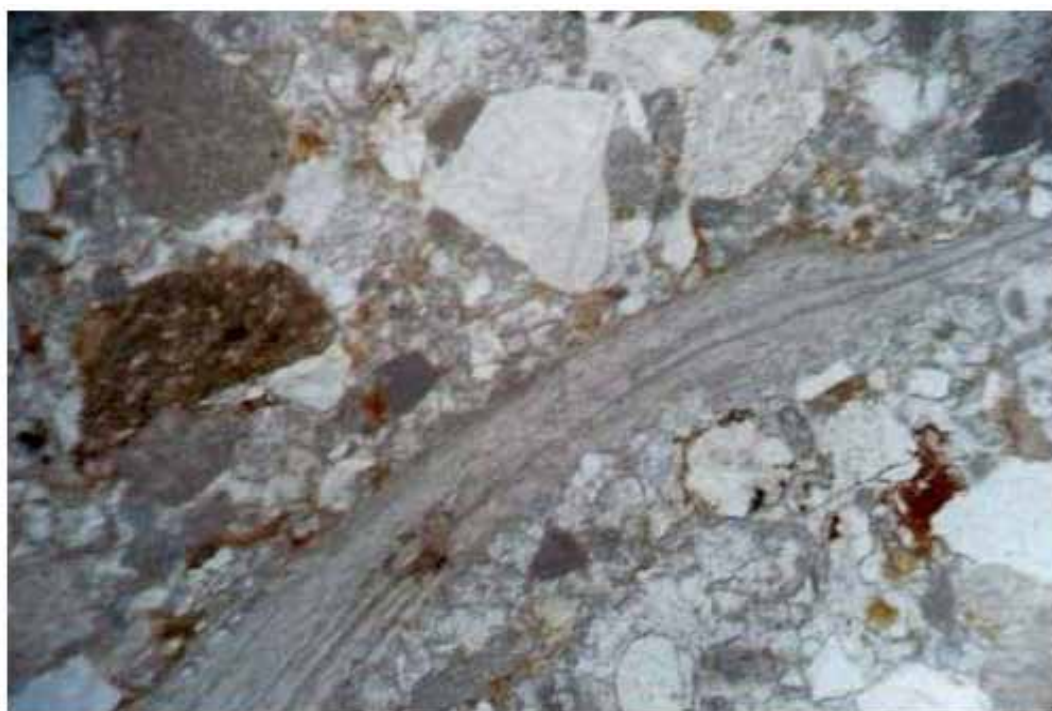

Foto č. 6 Hrubozrnný kremenno - vápenatý pieskovec – vzorka č.4 – západný vstupný portál severná stojka. Tmavá časť vľavo je úlomok horniny s obsahom tmavých minerálov železa. Stredom ide rez schránkou lastúrnika. Úlomky zŕn sú pevne stmelené obaľujúcim tmelom. Obyčajné svetlo, zväčšenie 20 x.

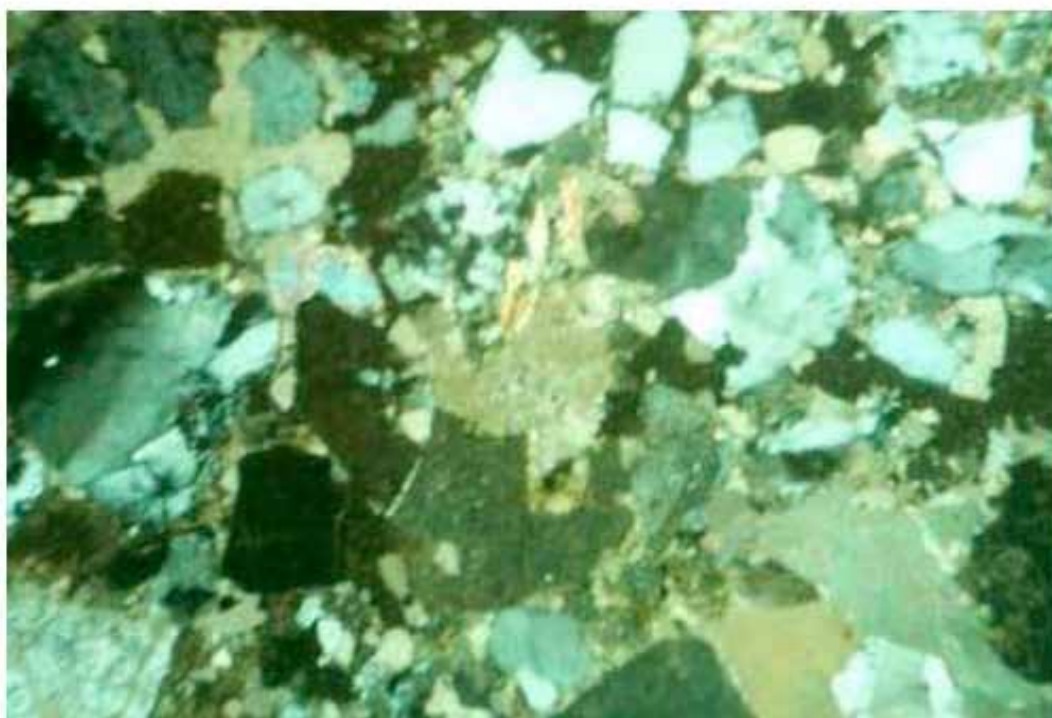

Foto č. 7 Hrubozrnný kremenno - vápenatý pieskovec – vzorka č.3 – južný vstupný portál východná stojka. Svetlé a sivé je kremeň a živce, žlté, hnedé a zelenkavé je kalcit a vápenec. Úlomky zŕn sú pevne stmelené obaľujúcim tmelom. Pomer kremičitanov a karbonátov je cca 40:60 obj. %. Polarizované svetlo, zväčšenie 20 x.

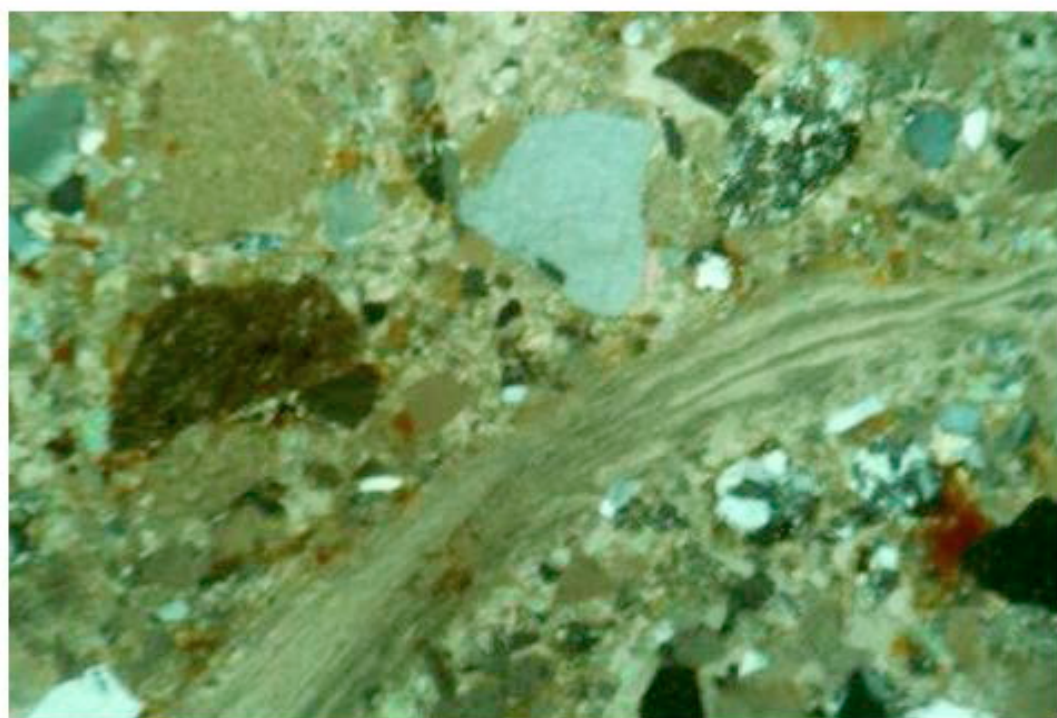

Foto č. 8 Hrubozrnný kremenno - vápenatý pieskovec – vzorka č.4 – západný vstupný portál severná stojka. V hornej časti foto vidíme rôznorodé zrná tvoriace horninu. Tmavá časť vľavo je úlomok horniny s obsahom tmavých minerálov železa, tmavé zrno vpravo hore je úlomok inej horniny. Stredom ide rez schránkou lastúrnika. Pod ňou sú úlomky kremencov. Tu je vysoký podiel karbonátov, prevláda hnedá farba až do 30 obj. %. Úlomky zrn sú pevne stmelené obal'ujúcim tmelom s obsahom ihu a oxidov železa. . Polarizované svetlo, zväčšenie 20 x.

Presná lokalita ťažby hrubozrnného pieskovca s valúnmi nie je známa. Podľa geologického rozboru je však možné povedať, že ide o historické lokality pomerne blízkeho okolia. Predpokladaná lokalita ťažby je oblasť Chtelnica – Malé Skalky, kde sa nachádzajú aj pieskovce a drobné zlepenice s karbonátovou prímесou. Ide o oblasť historickej ťažby pieskovcov po obdobie viacerých storočí.

Zdroj: Acta geologica slovac, 6(1), 2014, 13 – 27 13 Manuscript received 14 January 2014 Revised version accepted 25 February 2014 Sú horniny z Brezovských Karpát vhodné na stavebné a dekoračné účely? Rudolf Holzer, Martin Bednarik & Marek Laho

3.3. Sivočierny gutensteinský vápenec – vzorka č.5 – Epitafná doska

Makroskopický opis horniny:

Sivočierna hlbokomorská sedimentárna masívna a celistvá hornina. Vápenec vzniknutý stmelením úlomkov schránok morských organizmov a rekryštalizovaný spevňovacím procesom. Hornina vznikla spevnením vápenatých kalov v hlboko morskom prostredí. Hornina sa temer bezo zvyšku rozpúšťa v 3 % HCl za vývoja CO₂. Hornina má ostrohranný lom. Takéto druhy horniny sa bežne vyskytujú aj v oblasti Slovenského krasu.. Ide o strednotriasové sedimentárne horniny. Ide pravdepodobne o dovoz, aj keď menšie platne sa ťažili tiež aj na Slovensku.

Mikroskopický opis horniny:

Hornina je tvorená mikroskopickými vložkami uhľičitanu vápenatého, rozmer v stotínach mm. Prímes, ílu a slabo zachované schránky morských organizmov....

Foto č.9 Sivočierny gutensteinský vápenec -- vzorka č.5 – Epitafná doska, interiér. Ide o jemnozrnnú čiernu horninu. Kalové jemné vápenaté súčasti, spolu s ílom a bitúmenmi tvoria čiernu farbu horniny. Obyčajné svetlo, zväčšenie 10x.

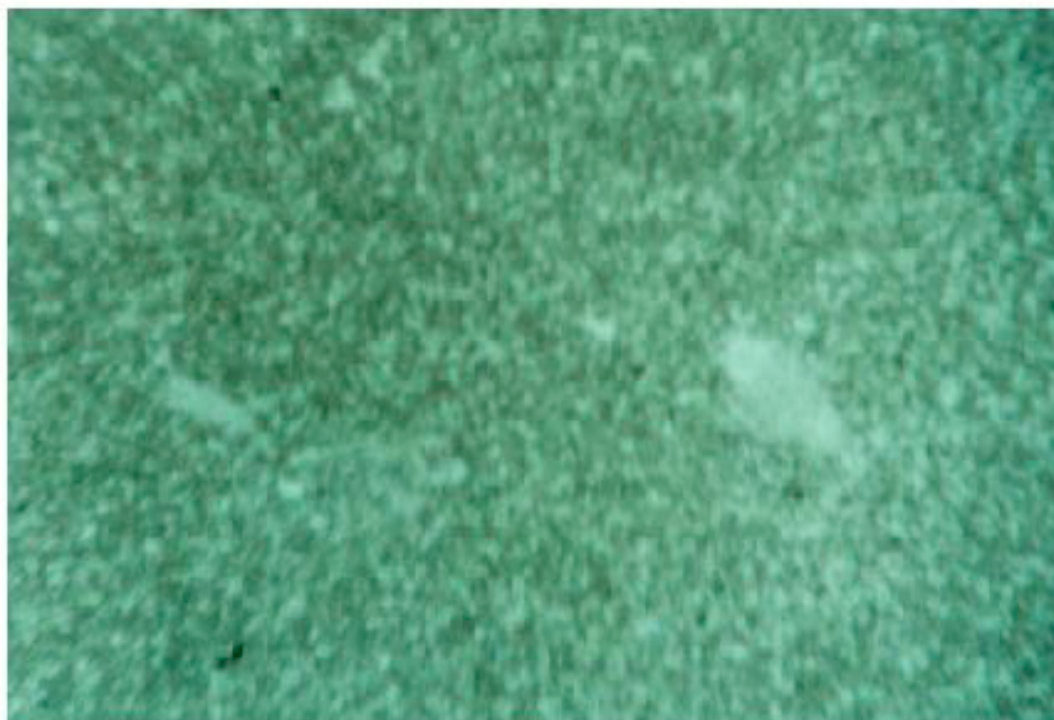

Foto č.10 Sivočierny gutensteinský vápenec -- vzorka č.5 – Epitafná doska, interiér. Ide o jemnozrnnú čiernu horninu. Svetlé časti sú kryštály kalcitu. Tmavé nečistoty a nekryštalický uhľičitan vápenatý. Obyčajné svetlo, zväčšenie 40x.

Foto č.10 Sivočierny gutensteinský vápenec -- vzorka č.5 – Epitafná doska, interiér. Ide o jemnozrnnú čiernu horninu. Táto hlbokomorská sedimentárna hornina obsahuje aj stopy po vápenatých schránkach morských živočíchov. Svetlé časti sú kryštály kalcitu. Výbrus horniny, polarizované svetlo, zväčšenie 40 x.

3.4. Biely travertínový pórovitý vápenec - penovec - vzorka č.6, výplň v murivách, stavebný Materiál, exteriér

Makroskopický opis:

Hornina má chemický pôvod je monominerálna a je vytvorená z nekryštalického bieleho kalcitu. Veľkosť kalcitových zŕn tvoriacich horninu je cca do 0,1 mm. Horninu tvorí iba kalcit je veľmi pórovitá, oštiepa sa o prsty. Hornina sa temer bezo zvyšku rozpúšťa v 3 % HCl za vývoja CO_2 . V obci Hradište pod Vrátnom je aktívny výskyt a tvorba penovcov z vápenatých prameňov. V Malých Karpatoch je zaznamenaných 53 lokalít vzniku penovcov.

Mikroskopický opis:

Kalcit - je jemnozrnný nekryštalický. Tvorí drobné zhluky a niekde je vrstevnatý s otvormi po rastlinných štruktúrach s pomocou, ktorých bol vytráčaný. V hornine sa nezachovali žiadne známky po skamenelinách a iných organických zvyškoch.

Hornina vznikla chemickým vytrácaním uhličitanu vápenatého z roztokov. V blízkom okolí pamiatky je oblasť krasových území, odkiaľ hornina pochádza. Je možné ju zaradiť medzi penovce z najmladších dôb a to z kvartéru. Žiňaním vzorky pórovitej horniny vznikol veľmi silný zápach po horení bielkovín, čo je dôkazom toho, že v póroch obsahuje veľké množstvo organických hmôt asi plesní a iných látok.

Foto č.10 Penovec – vzorka č.6 – Stavebný a výplňový materiál, exteriér. Ide o pórovitú vápenatú horninu, vznikajúcu aj dnes z prameňov bohatých na uhličitán vápenatý. Obyčajné svetlo, zväčšenie 10 x.

Penovce vznikajú vytrácaním uhličitánu vápenatého z tečúcej vody zvyčajne za súčinnosti organizmov (riasy, sinice a machorasty), preto sa tiež označujú aj ako fluviálne vápnité sedimenty. Ich tvorbu ovplyvňuje viacero činiteľov: chemické zloženie vody (z hornín vylúhovaného CaCO_3), podnebie (teplotou a vlhkosťou, ktoré určujú vzťah trávania CaCO_3 ku klimatickému cyklu) a tiež rastlín (znižujú obsah CO_2 vo vode a zvyšujú vytrácanie). Z rozborov klimatických činiteľov je zrejmé, že tvorba penovcov i prameňov spadá prevažne do teplých období. Tieto usadeniny patria medzi význačné produkty interglaciálu a postglaciálu.

Prevzaté z internetu: http://www.sopsr.sk/publikacie/ochprsl/OP3_2006.pdf

Hradište pod Vrátnom

Významné akumulácie spevnených travertínov možno nájsť v blízkosti štátnej cesty z Hradišťa pod Vrátnom v smere na Brezovú pod Bradlom, medzi Michaličkovým a Holdošovským mlynom. Lokalizované boli dva výskyty, ktoré vznikli ako menšie lomy a časť vznikla zárezom z dôvodu budovania št. cesty. Ako uvádza Kovanda (1971), ide o hubovité kompaktné pleistocénne travertíny s pevnosťou v tlaku 253 kg/cm^2 , ktoré sa ťažili na stavebné účely pre miestne potreby. Ide v podstate o čelo travertínovej terasy, ktoré bolo rozfárané súbežne s cestou. Lomová stena dĺžky 20 m a výšky cca 6 m predstavuje viacgeneračnú sedimentáciu travertínov. Terasa dosahuje dĺžku asi 300 m. Vznikla z v minulosti významných prameňov vystupujúcich z wettersteinských dolomitov a vápencov hronika. Mitter (1983) označuje lokalitu za významnú akumulačnú fázu krasového procesu v tejto oblasti.

*PENOVCE A TRAVERTÍNY MALÝCH KARPÁT: ALEXANDER LAČNÝ, MICHAL MARTINÁK, VILIAM VONGREJ, TAMÁS CSIBRII
SLOVENSKÝ KRAS, ACTA CARSOLOGICA SLOVACA 56/2 133 – 146 LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ 2018 Zdroj: Acta geologica slovacica, 6(1), 2014, 13 – 27 Manuscript received 14 January 2014 Revised version accepted 25 February 2014 Sú horniny z Brezovských Karpát vhodné na stavebné a dekoračné účely? Rudolf Holzer, Martin Bednarik & Marek Laho*

4. Záver

Na základe petrografického rozboru bolo zistené, že kamenné články v Kostole Nanebovzatia Panny Márie v Trstíne pochádzajú zvyčajne z blízkeho, alebo širšieho okolia.

Sväteničku, nájdenú v pilastri kostola, tvorí jemnozrnný okrový kremenný pieskovec. Táto hornina je odlišná, od ostatných skúmaných hornín, či už článkov ostení, alebo prekladov. Hornina môže pochádzať zo širšieho okolia Trstína.

Skúmané ostenia vstupov kostola a preklad tvorí hrubozrnný kremenno - vápenatý pieskovec. Tento bol najpravdepodobnejšie vyt'ážený v oblasti Chtelnica – Malé Skalky. Táto hornina má veľmi rôzne zloženie od hrubozrnného pieskovca až po jemnozrnný zlepenec.

Horniny sú stredne nasiakavé vodou. Často mikro aj makropórovité. Chemickým zložením ide o zmes kremičitanov a uhličitanov. V prípade reštaurovania jednotlivých blokov je potrebné rozlišovať pevnosť stmelenia jednotlivých blokov piesčitých vápencov. Vzhľadom na rozdielne zastúpenie kryštalického tmelu a rôznu makropórovitosť horniny. Hornina je silno reaktívna s kyslými chemickými zlúčeninami.

Epitafná doska je pravdepodobne z importovaného tmavého hlbokomorského gutensteinského vápenca.

Travertínové penovce použité na stavbe kostola sú miestnym materiálom.

Spracovanie výsledkov reštaurátorského výskumu kamenných prvkov

Reštaurátorský výskum prvkov sa dotýkal kamenných prvkov južného vtupu, západného vtupu do podvežia a sväteničky v pilastri na južnej stene lode kostola. V rámci tejto časti výskumu boli odobraté vzorky a následne vykonaný ich rozbor. Tento rozbor potvrdil predpoklad, že ide o druhy kameňa pochádzajúce z okolia.

1. Kamenný portál južného vstupu

- kamenné prvky sú prekryté sekundárnymi úpravami a opravami z 20. storočia pri ktorých boli v značnej miere odstránené staršie povrchové úpravy / v časti nadpražie v celom rozsahu /

- v odkryvoch bola zachytená silná degradácia kamennej hmoty hlavne a to hlavne v spodnej časti

- prvky portálu sa javia vo vzťahu k stavbe ako primárne

- za účelom zistenia prípadnej pôvodnej farebnosti bude potrebné venovať osobitnú pozornosť počas odstraňovania novodobých úprav

2. Kamenné prvky západného vtupu do podvežia

- v sondách je viditeľná tvarová degradácia kamenných prvkov, ktoré sú od cca 2. polovice 17. storočia prekryté vrstvou omietky

- v sondách boli preukázané staršie povrchové úpravy vápenným náterom, ktorých prípadnú primárnosť je potrebné doskúmať v rámci samotnej reštaurátorskej realizácie

3. Svätenička v pilastri na južnej stene lode kostola

- ako preukázal archívny aj sondážny výskum ide o novotvar z prvej polovice 20. storočia vytvorený preosadením staršieho kamenného prvku do pilastra na južnej stene lode kostola

- tvar sväteničky je vytvorený zo silne cementovej hmoty nanesej na prvku z kameňa miestnej proveniencie použitého sekundárne. Jeho pôvod ani pôvodné určenie sa nepodarilo zistiť.

Návrh na reštaurovanie kamenných prvkov.

1- Reštaurovanie kamenných prvkov južného vtupu

- Základné očistenie povrchu všetkých kamenných prvkov, použitím štetcov a vysávača.
- Odstránenie sekundárnych vrstiev náterov a tmelov mechanicky za použitia skalpelov, špachtlí a dlátok.
- Chemická stabilizácia hmoty kameňa zábalom buničitou vatou a H₂O
- Spevnenie hmoty kameňa prípravkami na báze esteru kyseliny kremičitej
- Doplnenie chýbajúcej kamennej hmoty minerálnym kompozitom na báze kremičitého piesku, vápencovej drte, cementu a vápna v pomere stanovenom na základe skúšok s ohľadom na farebnosť, štruktúru a tvrdosť pôvodného kameňa
- Výtvarné zjetnotenie - retuš doplnených častí a chýbajúcej farebnej úpravy lazúrnymi vápennými nátermi so zodpovedajúcou farebnosťou.

2 - Reštaurovanie kamenných prvkov západného vtupu do podvežia

- Základné očistenie povrchu všetkých kamenných prvkov, použitím štetcov a vysávača.
- Odstránenie sekundárnych vrstiev náterov a tmelov mechanicky za použitia skalpelov, špachtlí a dlátok.
- Chemická stabilizácia hmoty kameňa zábalom buničitou vatou a H₂O
- Spevnenie hmoty kameňa prípravkami na báze esteru kyseliny kremičitej
- Prekrytie kamenných prvkov portálu vápennou maltou
- Ošetrovanie povrchu vápennej malty záverečnou farebnou úpravou vápenným náterom

3 - Reštaurovanie Sväteničky v pilastri na južnej stene lode kostola

- Základné očistenie povrchu sväteničky, použitím štetcov a vysávača.
- Odstránenie sekundárnych vrstiev náterov a tmelov mechanicky za použitia skalpelov, špachtlí a dlátok.

- Chemická stabilizácia hmoty kameňa zábalom buničitou vatou a H₂O
- Spevnenie hmoty kameňa prípravkami na báze esteru kyseliny kremičitej
- Doplnenie chýbajúcej kamennej hmoty minerálnym kompozitom na báze kremičitého piesku, vápencovej drte, cementu a vápna v pomere stanovenom na základe skúšok s ohľadom na farebnosť, štruktúru a tvrdosť pôvodného kameňa. / Tvar sväteničky, keďže ide o sekundárne osadený prvok domodelovať podľa poslednej dochovanej podoby/
- Výtvarné zjetnotenie - retuš doplnených častí a chýbajúcej farebnej úpravy lazúrnymi vápennými nátermi so zodpovedajúcou farebnosťou.
- Hydrofobizácia vnútornej časti prípravkom na báze organokremičitanov
- Zhotovenie vnútornej nádoby na svätenú vodu z nekorodujúceho materiálu

Deformácia modelácie štukovej výzdoby výsečí klenby lode kostola

Deformácia modelácie štukovej výzdoby výsečí klenby lode kostola

Deformácia modelácie štukovej výzdoby výsečí klenby lode kostola

Deformácia modelácie hlavice pilastra v lodi kostola

Deformácia modelácie hlavice pilastra v lodi kostola

Deformácia modelácie štukovej výzdoby výsečí klenby lode kostola
a časti modelácie hlavice pilastra

Deformácia modelácie a poškodenia štukovej výzdoby výsečí klenby lode kostola
/detail/

Deformácia modelácie a poškodenia štukovej výzdoby výsečí klenby lode kostola
/detail/

Deformácia modelácie a poškodenia štukovej výzdoby výsečí klenby lode kostola
/detail/

Deformácia modelácie a poškodenia štukovej výzdoby výsečí klenby lode kostola
/detail/

Deformácia modelácie a poškodenia štukovej výzdoby výsečí klenby lode kostola
/detail/

Deformácia modelácie a poškodenia štukovej hlavice pilastra /detail/

Deformácia modelácie a poškodenia štukovej hlavice stĺpa víťazného oblúka /detail/

Deformácia modelácie a poškodenia štukovej hlavice pôvodne prípory víťazného oblúka
/detail/

Deformácia modelácie a poškodenia štukovej hlavice pôvodne prípory víťazného oblúka
/ v ľavej časti v sonde pôvodná farebnosť ešte pred zosekaním drieku stĺpa /

Spracovanie výsledkov reštaurátorského výskumu štukovej výzdoby.

Reštaurátorský výskum štukovej výzdoby bol zameraný na posúdenie stavu štukovej výzdoby lode kostola.

Vizuálnym výskumom bolo zistené že štuková výzdoba výsečí klenieb, profilácia hlavic pilastrov a pôvodných prípor víťazného oblúka kostola je silne zdeformovaná hrubou vrstvou náterov a tmelov po predchádzajúcich opravách. Lokálne sú viditeľné trhliny a úbytky modelácie vplyvom statických porúch a mechanických poškodení a to najmä na častiach štukovej výzdoby výsečí klenieb.

Ako pôvodná povrchová úprava bola zistená:

- Hlavice pilastrov v lodi kostola - biely vápenný náter
- Štuková výzdoba výsečí klenieb - okrový vápenný náter
- Štuková výzdoba víťazného oblúka - perlovec- okrový vápenný náter

Návrh na reštaurovanie štukovej výzdoby.

- Základné očistenie povrchu štukovej výzdoby od depozitov mechanicky, použitím štetcov a vysavača.

- Odstránenie sekundárnych vrstiev náterov a tmelov mechanicky za použitia skalpelov, špachtlí a dlátok.

- Lokálne spevnenie odkrytej vrstvy štukovej malty prípravkom Silicatfestiger

- Upevnenie okrajov uvoľnenej hmoty štukovej výzdoby hmotou na vápennej báze /v prípade potreby lokálna injektáž dutiny /

- Dodelovanie absentujúcej modelácie častí štukovej výzdoby hmotou zo zmesi kremičitého piesku o zrnitosti 1 až 2mm a haseného vápna v pomere 1:2 až 1:3. Pomer a zrnitosť je potrebné prispôbiť na základe vykonaných skúšok. V prípade tmelenia úbytku v hrubšej vrstve odporúčam použiť riečny piesok s veľkosťou zrna 0-4mm.

- Zjednotenie povrchu dopĺňaných častí štukovej základným bielym vápenným náterom

- Výtvarné zjednotenie - retuš doplnených častí a chýbajúcej farebnej úpravy lazúrnymi vápennými nátermi so zodpovedajúcou farebnosťou.

Číslo konania: KPUTT-2018/15175-2/58750/ZEL
Trnava, 23. 7. 2018

Krajský pamiatkový úrad Trnava podľa § 11 odseku 1 zákona NR SR č.49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len pamiatkový zákon) ako vecne príslušný orgán špecializovanej štátnej správy a podľa § 9 odseku 5 citovaného zákona ako miestne príslušný orgán špecializovanej štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 46 zákona číslo 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov vydáva toto

rozhodnutie

Krajský pamiatkový úrad Trnava (ďalej len „KPÚ Trnava“) podľa § 32 odseku 2 a 4 pamiatkového zákona, podľa § 33 odseku 2, 3 a 4 pamiatkového zákona a vyhlášky MK SR č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu, po preskúmaní predloženej žiadosti o rozhodnutie, podanej dňa 29. 6. 2018 Rímskokatolíckou cirkvou, Farnosť Trstín, č. 183, 919 05 Trstín, vlastníkom nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky **Kostol Panny Márie** (ďalej len „kultúrna pamiatka“) parc. č. 3105, v k. ú. Trstín, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 1145/1 (ďalej len „č. ÚZPF“), dospel k záveru, že navrhovaný zámer obnovy kultúrnej pamiatky

je prípustný

pri dodržaní nasledovných podmienok:

1. V prípravnej fáze obnovy je potrebné vykonať pamiatkové výskumy: reštaurátorský, architektonicko-historický a umelecko-historický.
2. Reštaurovanie a reštaurátorský výskum pamiatkových objektov môže podľa § 33 ods. 7 pamiatkového zákona vykonávať:
 - a) pamiatkový úrad prostredníctvom fyzických osôb, ktoré sú v pracovnoprávnom vzťahu s pamiatkovým úradom a spĺňajú kvalifikačné predpoklady na reštaurovanie podľa § 33a pamiatkového zákona,
 - b) člen Komory reštaurátorov podľa § 5 ods. 2 písm. a) až d) zákona č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a o výkone reštaurátorskej činnosti jej členov so špecializáciou M1 - Reštaurovanie nástennej maľby, historickej omietky a muriva v interiéroch a

- exteriéroch historickej architektúry, S6 - Reštaurovanie kamenných polychrómovaných sôch, kamenných architektonických článkov, muriva a nadväzujúcich omietok v interiéroch a exteriéroch objektov historickej architektúry, S9 - Reštaurovanie štukových plastík, štukových architektonických článkov a súvisiacich omietok v interiéroch a exteriéroch objektov historickej architektúry
- c) vysoká škola v rámci študijného programu reštaurátorská tvorba uskutočňovaného v študijnom odbore reštaurátorstvo.
3. Správny orgán pre vykonanie reštaurátorských prác a prípravu návrhu na reštaurovanie pamiatkových objektov určuje:
- a) vykonať reštaurátorský výskum v úzkej súčinnosti s architektonicko-historickým výskumom
 - b) výskum bude zameraný na interiér i exteriér kostola
 - c) cieľom výskumu je vyhodnotenie súčasného technického stavu omietok a náterových vrstiev interiéru a exteriéru kultúrnej pamiatky, zistenie a doskúmanie jednotlivých omietkových vrstiev s identifikovaním stratigrafie a určením datovania, zistenie a doskúmanie výtvarnej výzdoby a farebnej úpravy interiéru, ako aj všetkých prvkov a detailov v jednotlivých slohových obdobiach
 - d) po realizácii podrobného reštaurátorského výskumu je potrebné vypracovať návrh na reštaurovanie podľa podmienok, stanovených § 5 vyhlášky MK SR č. 231/2014, ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon.
4. V prípade nálezu hodnotnej výtvarnej výzdoby bude túto potrebné vyhodnotiť metódami umelecko-historického výskumu.
5. Návrh na reštaurovanie vlastníka predloží KPÚ Trnava za účelom vydania rozhodnutia. KPÚ Trnava vydá osobitné rozhodnutie v zmysle § 33 ods. 6 o každom stupni reštaurátorskej dokumentácie.
6. Reštaurovanie môže začať až po schválení návrhu na reštaurovanie.
7. Začiatok reštaurátorských prác je potrebné oznámiť správnomu orgánu s dvojťždňovým predstihom.
8. KPÚ Trnava si po vydaní rozhodnutia ponechá jedno vyhotovenie návrhu na reštaurovanie na vykonávanie pamiatkového dohľadu.
9. Ak dôjde v priebehu reštaurovania k novým skutočnostiam alebo odkrytiu nepredpokladaného nálezu, postupuje oprávnená osoba podľa § 33 ods. 9 a § 40 zákona o ochrane pamiatkového fondu.
10. Po skončení reštaurovania je podľa § 33 ods. 10 pamiatkového zákona vlastníka povinný do 60 dní KPÚ Trnava odovzdať bezplatne jedno vyhotovenie dokumentácie vykonaných prác.
11. V predstihu pred prípravou obnovy musí byť vykonaný **architektonicko-historický výskum** podľa §35, 38 a 39 pamiatkového zákona a podľa § 7 a 8 vyhlášky 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon.
12. KPÚ Trnava určuje v zmysle § 39 ods. 3 nasledujúce podmienky na vykonanie pamiatkového výskumu:
- a) druh výskumu: architektonicko-historický, predstihový, zisťovací, archívny, sondážny)
 - b) miesto vykonávania výskumu: kostol Panny Márie v Trstíne, parc. č. 3105, v k. ú. Trstín
 - c) rozsah vykonávania výskumu: komplexný výskum celého kostola, vrátane konštrukcie krovov, pričom skúmaný musí byť exteriér aj interiér
 - d) spôsob vykonávania výskumu: vizuálny, sondážny, dendrochronologický, archívny (vykonaný archívárom)
 - e) výskum bude zameraný na:
 - stavebný vývoj kostola
 - archívne historické súvislosti

- overenie pamiatkových hodnôt NKP pri zachovaných stavebných a remeselných konštrukciách, prvkoch a detailoch
 - overenie pamiatkových hodnôt konštrukcií navrhovaných na úpravu
 - vyhodnotenie historických konštrukcií, architektonických detailov, hodnotných umelecko-remeselných a remeselných prvkov
 - overenie hodnôt konštrukcií krovov
- f) výskum musí obsahovať inventarizáciu hodnotných architektonických, výtvarných, umelecko-remeselných a technických slohových prvkov a detailov
- g) realizátor výskumu zvolá vstupnú, priebežnú a záverečnú odbornú komisiu za účasti zodpovedného pracovníka KPÚ Trnava
13. Na zabezpečenie vykonania architektonicko-historického výskumu je vlastník (stavebník alebo iný oprávnený subjekt) povinný:
- a) podľa § 38 ods. 1 pamiatkového zákona uhradiť náklady na výskum
 - b) podľa § 35 ods. 3 pamiatkového zákona zabezpečiť vykonanie architektonicko-historického výskumu fyzickou osobou s osobitnou odbornou spôsobilosťou v príslušnom odbore na základe osvedčenia, vydaného Ministerstvom kultúry SR
 - c) doručiť kópiu tohto rozhodnutia po nadobudnutí právoplatnosti oprávnenej osobe, ktorá bude vykonávať architektonicko-historický výskum
 - d) podľa § 39 ods. 9 pamiatkového zákona odovzdať bezodplatne jedno vyhotovenie výskumnej dokumentácie, spracovanej v zmysle § 7 a § 8 vyhlášky č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu. Podľa § 39 ods. 9 pamiatkového zákona KPÚ Trnava určuje lehotu na odovzdanie výskumnej dokumentácie architektonicko-historického výskumu na 90 dní od skončenia terénnej časti výskumu.
14. Vlastník musí v predstihu dodať realizátorovi pred začiatkom pamiatkového výskumu zameranie kostola.

Štátny pamiatkový dohľad v zmysle § 11 ods. 2 pís. a) pamiatkového zákona, na úseku ochrany pamiatkového fondu bude vykonávať KPÚ Trnava.

Podľa § 44a pamiatkového zákona toto rozhodnutie stratí platnosť po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti, ak v tejto lehote nebude vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Odôvodnenie:

Podkladom pre vydanie rozhodnutia bola žiadosť o rozhodnutie o zámere obnovy kultúrnej pamiatky, predložená dňa 29. 6. 2018 Rímskokatolíckou cirkvou, Farnosť Trstín, č. 183, 919 05 Trstín, vlastníkom kultúrnej pamiatky Kostol Panny Márie č. ÚZPF 1154/1, parc. č. 3105, v k. ú. Trstín.

Kostol Panny Márie, situovaný na návrší, predstavuje jednu z architektonických a výtvarných dominánt obce a jej blízkeho okolia. Okolo neho sa nachádza starý cintorín a popri ceste kalvária so štrnástimi zastaveniami Krížovej cesty. Kostol patrí medzi neskororománske tehlové stavby, rozšírené v južnej časti západného Slovenska a na západnom okraji Žitného ostrova. Kanonická vizitácia z roku 1782 kladie jeho vznik do roku 1245. Kostol s východo – západnou orientáciou pozdĺžnej osi prestavali v 17. storočí. Loď bola v tomto období zaklenutá valenou klenbou s lunetami, dekorovanou štyrmi zrkadlami so štukovým rámovaním a dosadajúcou na profilované hlavice vtiiahnutých pilierov bez pätky. Kostol zároveň rozšírili sakristiou a na južnej strane predsieňou, doplnili ho opornými piliermi, novými okennými otvormi a emporou s dreveným kazetovaným parapetom, situovanou v západnom závere lode. Ďalšie obnovy

kostolíka sa viažu k rokom 1924 a 1945, kedy v rámci úprav interiéru vytvoril maliar Ďatelinka výtvarnú výzdobu klenieb i stien lode s námetom z cirkevných dejín. V roku 2002 sa zrealizovalo statické zabezpečenie kostola a protivlhkostná sanácia. V rámci tejto obnovy bola sedlová strecha lode pokrytá novou, tvrdou pálenou krytinou. Predsieň i sakristia majú valbovú strechu, kým apsidu završuje polkužeľová valba. Hranolovú barokovú vežu s krížom vo vrchole kryje plechová krytina. Krov je drevený so stojatou stolicou. Podlahu kostolíka tvorí v súčasnosti kamenná dlažba. V podzemí sa nachádzajú dve krypty a jedna pohrebná doska; v krypte pred oltárom sú pochovaní členovia rodiny Pongrác, avšak krypta pod emporou má značne poškodenú dosku s nečitateľným textom. Pohrebná doska pri veži nesie mená dvoch žien Kirscherovej rodiny, ktoré sú pravdepodobne pochované na cintoríne. K obzvlášť hodnotným architektonickým a výtvarným prvkom kostola patrí oblúčikový vlys polkruhovej, na východ orientovanej apsidy, románsky ústupkový portál na južnej strane lode s neskorogotickým sedlovým nadpražím a výplň portálu vo forme neskorogotických kovaných dverí.

V nadväznosti na zámer vlastníka postupne zrealizovať komplexnú obnovu kostola určil KPÚ Trnava vykonanie pamiatkových výskumov, ktoré budú podkladom pre stanovenie metodiky obnovy a rozsahu možných úprav. Cieľom obnovy má byť prinavrátenie uceleného exteriérového výrazu kostola v niektorom zo slohových období. Obnovu interiéru bude možné stanoviť na základe zistenia prítomnosti výtvarnej výzdoby a celkového charakteru výtvarného riešenia v jednotlivých slohových obdobiach. Reštaurátorský výskum bude zameraný na interiér i exteriér objektu s cieľom vyhodnotiť súčasný technický stav omietok a náterových vrstiev interiéru a exteriéru kultúrnej pamiatky, zistiť a doskúmať jednotlivé omietkové vrstvy s identifikovaním stratigrafie a určením datovania, zistiť a doskúmať výtvarnú výzdobu a farebnú úpravu interiéru, ako aj všetky prvky a detaily v jednotlivých slohových obdobiach. Vykonanie reštaurátorského výskumu je predpokladom vypracovania návrhu na reštaurovanie, ku ktorému sa KPÚ Trnava vyjadrí rozhodnutím. Určí ním spôsob a postup reštaurovania s ohľadom na zamýšľaný charakter prezentácie objektu a jeho pamiatkových hodnôt. V prípade nálezu hodnotnej výtvarnej výzdoby bude túto potrebné podrobiť umelecko-historickému výskumu z dôvodu potreby stanovenia základnej metódy reštaurovania a jej následnej aplikácie i vyhodnotenia nálezov v dobových výtvarných a umeleckých súvislostiach.

KPÚ Trnava súhlasí s realizáciou predloženého zámeru obnovy kultúrnej pamiatky s tým, že stanovil základné podmienky, za akých je možné realizovať architektonicko-historický výskum, ktorý na tomto objekte nebol dosiaľ realizovaný a ktorého cieľom je zachytiť stavebný vývoj objektu a získať čo najviac informácií o slohových stavebných konštrukciách i zachovaných slohových prvkoch a detailoch. Zároveň je nutné podrobne špecifikovať a vyhodnotiť pamiatkové hodnoty. Po identifikovaní a zdokumentovaní slohových konštrukcií, prvkov, detailov a výtvarnej výzdoby realizátor výskumu navrhne spôsob obnovy. V prípade vyhodnotenia konštrukcie krovu ako historickej konštrukcie, je potrebné pre upresnenie datovania vykonať dendrochronologický výskum ako súčasť výskumnej dokumentácie architektonicko-historického výskumu.

Veľmi dôležitým podkladom pre vykonanie pamiatkových výskumov je zameranie objektu. Z tohto dôvodu je potrebné, aby vlastník zabezpečil v predstihu zameranie kostola.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol správny orgán tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie podľa § 54 ods. 2 zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia na Krajský pamiatkový úrad Trnava.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom za podmienok v § 247 a nasl. zákona č.99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Ing. arch. Gabriela Kvetanová
riaditeľka
Krajského pamiatkového úradu Trnava

Doručuje sa:

Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Trstín, č. 183, 919 05 Trstín

Na vedomie:

Obec Trstín, Obecný úrad, 919 05 Trstín 95